

**T.C. MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞI**

ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ

KUR'AN'IN ANA KONULARI DERSİ (I-II)

ÖĞRETİM PROGRAMI

**TÜRKİYE YÜZYILI
MAARİF MODELİ
2025**

İÇİNDEKİLER

1. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ MESLEK DERSLERİ ÖĞRETİM PROGRAMLARI	4
1.1. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ MESLEK DERSLERİ ÖĞRETİM PROGRAMLARININ TEMEL YAKLAŞIMI	4
1.2. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ MESLEK DERSLERİ ÖĞRETİM PROGRAMLARININ VİZYONU	4
1.3. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ MESLEK DERSLERİ ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GENEL AMAÇLARI	4
2. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ KUR'AN'IN ANA KONULARI DERSİ (I-II) ÖĞRETİM PROGRAMI	5
2.1. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ KUR'AN'IN ANA KONULARI DERSİ (I-II) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAKLAŞIMI VE ÖZEL AMAÇLARI	5
2.2. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ KUR'AN'IN ANA KONULARI DERSİ (I-II) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR	6
2.3. TEMALAR, ÖĞRENME ÇIKTILARI SAYISI VE SÜRE TABLOSU	12
2.4. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ KUR'AN'IN ANA KONULARI DERSİ (I-II) KİTAP FORMA SAYILARI VE KİTAP EBATLARI	12
2.5. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ KUR'AN'IN ANA KONULARI DERSİ (I-II) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI	13
3. KUR'AN'IN ANA KONULARI DERSİ (I) ÖĞRETİM PROGRAMI'NA AİT TEMALAR	16
4. KUR'AN'IN ANA KONULARI DERSİ (II) ÖĞRETİM PROGRAMI'NA AİT TEMALAR	31

1. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ MESLEK DERSLERİ ÖĞRETİM PROGRAMLARI

1.1. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ MESLEK DERSLERİ ÖĞRETİM PROGRAMLARININ TEMEL YAKLAŞIMI

Anadolu İmam Hatip Lisesi Meslek Dersleri Öğretim Programları, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamında geliştirilmiştir. Bu modelde yer alan beceri, eğilim ve değerler; soyut fikir ve karmaşık süreçleri eyleme dönüştürürken gerçekleştirilen zihinsel faaliyetlerle birlikte bireyin kendisi ve çevresiyle olumlu ilişkiler kurabilmesi, duygularını yönetebilmesi ve sağlıklı bir benlik geliştirebilmesi için gerekli olan yeterlilikleri ifade eder. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, eğitim sistemimizi millî şahsiyet ve bilinç sahibi nesiller yetiştirme hedefi doğrultusunda geliştirmeyi amaçlayan bir programdır. Bu çerçevede Anadolu imam hatip lisesi meslek dersleri öğretim programlarının da söz konusu hedeflerle uyumlu hâle getirilmesi öngörülmektedir. Bu bağlamda Anadolu imam hatip lisesi meslek dersleri öğretim programlarının temel yaklaşımı bu modelin temel ilkelerine uygun olarak şekillenmektedir.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'ne göre geliştirilen Anadolu imam hatip lisesi meslek dersleri öğretim programları öğrencilerin

- Bütüncül öğrenme yaklaşımı içerisinde dinî bilgileri öğrenmenin yanında mesleki beceriler, sosyal sorumluluk bilinci, millî ve kültürel değerlere bağlılık ile çağın gerektirdiği bilgi ve becerileri kazanmalarını,
- İslam'ın adalet, saygı, sorumluluk, merhamet gibi evrensel değerlerini temel alarak bu değerlere bağlı ve topluma faydalı bireyler olarak yetiştirmelerini,
- Mesleki hayata ve yükseköğretime en iyi şekilde hazırlanmalarını sağlayacak bilgi ve becerileri kazanmalarını,
- İlmî düşüncüyü benimsemelerini, araştırma yapma becerilerini geliştirmelerini ve bilgiye ulaşma yollarını öğrenmelerini,
- Günümüz teknolojilerini etkin bir şekilde kullanabilen, sistem okuryazarlığı düşüncesini benimsemiş bireyler olarak yetiştirmelerini,
- Millî birlik ve beraberlik duygusunu güçlendirerek vatan sevgisi ve millet bilincine haiz, manevi değerlere bağlı bireyler olarak yetiştirmelerini hedefler.

Yukarıda belirtilen hususların somut olarak ortaya çıkması için öğretim programlarında

- Kur'an-ı Kerim, hadis, siyer, fıkıh, tefsir, kelam, akait gibi temel İslam bilimlerine ait bilgilerin kavramsal beceriler ve alan becerilerinin sunduğu imkânlar ölçüsünde incelenmesi ve araştırılması,
- Dinler tarihi, İslam kültür ve medeniyeti gibi sosyal bilimler alanına giren konuların İslam dünyası ve Türkiye bağlamında irdelenmesi,
- Arapçanın hem dinî metinleri anlama hem de iletişim kurma aracı olarak kullanılabilmesi,
- Öğrencilere mesleki alanda gerekli olan bilgi ve becerilerin yanı sıra problem çözme, iletişim, ekip çalışması gibi yetkinliklerin kazandırılmasına hizmet edecek yaklaşımlara ağırlık verilmektedir.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamında hazırlanan Anadolu imam hatip lisesi meslek dersleri öğretim programları, öğrencilerin hem dinî bilgi ve değerlere hem de çağın gerektirdiği bilgi ve becerilere sahip, topluma faydalı bireyler olarak yetiştirmelerini hedeflemektedir. Bu sayede öğrenciler, mesleki hayatlarının yanı sıra yükseköğretimde de başarılı olabileceklerdir.

1.2. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ MESLEK DERSLERİ ÖĞRETİM PROGRAMLARININ VİZYONU

Mesleki din eğitiminin vizyonu; Anadolu imam hatip lisesi mezunlarının yükseköğretim süreçlerine katılmaya hazır, dinî hizmetleri ifa edebilecek yeterliliğe sahip, "yetkin ve erdemli insan" olma yolunda gelişimlerini sürdüren öğrenciler olarak yetiştirmelerini sağlamaktır.

1.3. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ MESLEK DERSLERİ ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GENEL AMAÇLARI

Anadolu imam hatip lisesi meslek dersleri öğretim programlarının amacı, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde belirtilen Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ve 32. maddesinde belirtilen imam hatip liselerinin tanımı ile Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'ne uygun olarak

- İslam dininin inanç, ibadet ve ahlak esaslarını içselleştiren,
- İslam'ın temel kaynaklarını tanıyan,
- İslam dinine mensup olmanın huzur ve mutluluğunu hisseden,
- Dini doğru anlama ve dinî meselelere çözüm üretmede bu kaynaklara başvurabilen,
- Hz. Muhammed'i (sav) örnek alan,
- İbadetlerle ilgili uygulama becerisi ve alışkanlığına sahip,
- Dünya ahiret dengesini kurabilen,
- Ahlaki olgunluğa erişmiş,
- İnceleyen, araştıran, analitik düşünen ve edindiği bilgiler ışığında akli ve naklî delilleri kullanarak problemlere çözüm üretebilen,
- Din hizmetleri uygulama becerisi kazanan,
- Toplumu din konusunda aydınlatan,
- Toplumun dinî bilgilerle ilgili ihtiyaçlarına cevap verebilen bireyler yetiştirmektir.

2. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ KUR'AN'IN ANA KONULARI DERSİ (I-II) ÖĞRETİM PROGRAMI

2.1. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ KUR'AN'IN ANA KONULARI DERSİ (I-II) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAKLAŞIMI VE ÖZEL AMAÇLARI

Anadolu İmam Hatip Liseleri Kur'an'ın Ana Konuları Dersi (I-II) Öğretim Programı, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Beceriler Çerçevesi esas alınarak hazırlanmıştır. Bu çerçevede kavramsal beceriler, bireyin soyut düşünce ve karmaşık süreçleri somut eylemlere dönüştürmesini sağlayan zihinsel faaliyetleri; sosyal-duygusal beceriler, kişinin kendini tanıma, duygularını yönetme, empati kurma ve sağlıklı ilişkiler geliştirme yetilerini ifade eder. Eğilimler, bireyin sahip olduğu becerileri niyet, duyarlılık, istek ve değer verme gibi tutumlarla nasıl kullandığını ortaya koyarken; alana özgü beceriler, kavramsal bilgi ile alan bilgisi birleşiminden doğan ve temel becerilerin ötesinde anlam taşıyan yapıları kapsar. Beceri temelli öğrenme yaklaşımı, öğrencilerin bilgi, tutum ve becerileri sadece edinmesini değil, aynı zamanda geliştirmesini ve hayatına yansıtmasını hedefler. Bu doğrultuda program, öğrencilerin aktif katılımını destekleyen, öğretmen rehberliğinde araştırma, keşif ve tartışmaya dayalı öğrenme ortamlarının önemini vurgular. Aynı zamanda öğrencilerin gelişim düzeyine uygun, ön bilgilerini harekete geçiren anlamlı ve kalıcı öğrenmelerin gerçekleştirilmesi amaçlanmıştır.

Anadolu İmam Hatip Lisesi Kur'an'ın Ana Konuları Dersi (I-II) Öğretim Programı'nın temel hedeflerinden biri, erdemli bireyler yetiştirmek ve öğrencilere adalet, sorumluluk ve saygı gibi temel değerleri kazandırmaktır. Bu hedef doğrultusunda bireylerin huzurunu sağlamak amacıyla adalet, mahremiyet, çalışkanlık, saygı, özgürlük, sabır ve sağlıklı hayat; aile ve toplumun huzurunu desteklemek için sorumluluk, yardımseverlik ve aile bütünlüğü; yaşanabilir bir çevre oluşturmak için ise temizlik gibi değerler programda yer almıştır. Ayrıca programın daha etkili, çeşitli ve zengin bir yapıya kavuşması amacıyla bilgi, kültür ve dijital okuryazarlık alanlarından da faydalanılmıştır.

Öğretim programının hazırlık ve geliştirme sürecinde ihtiyaç analizi ve literatür taraması yapılmış, Anadolu İmam Hatip Lisesi Kur'an'ın Ana Konuları Dersi (I-II) Öğretim Programı'nın hazırlanmasında yararlanılabilecek akademik yayınlar incelenmiştir. Bu süreçte Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından hazırlanan kaynaklar incelenmiştir. Ayrıca sahadaki öğretmenler ve farklı sınıf düzeylerindeki ortaöğretim öğrencilerinden mevcut öğretim programları ve ders kitaplarına ilişkin görüşler alınmış, farklı ülkelerin beceri temelli öğrenme yaklaşımlarını yansıtan öğretim programları incelenerek kapsamlı bir yol haritası oluşturulmuştur. Bu çalışmalar yürütülürken bilimsel ve teknolojik gelişmeler dikkate alınmış, öğrenme yaşantıları ile ölçme ve değerlendirme süreçlerinde çevrim içi ortamlar ve dijital uygulamalardan da yararlanılmıştır.

Anadolu İmam Hatip Lisesi Kur'an'ın Ana Konuları Dersi (I-II) Öğretim Programı, din eğitimi ve öğretimi alan becerileri, kavramsal beceriler, farklı disiplinlerden beceri setleri, sosyal-duygusal öğrenme, okuryazarlık becerileri, eğilimler

ve değerler gibi çeşitli alanları kapsayan bütüncül bir yaklaşımla hazırlanmıştır. Program, temel eğitim düzeyindeki Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi ve Kur'an-ı Kerim dersleriyle dikey bir bağ kurarak sade ve derinleşmeye imkân tanıyan bir yapıya sahiptir. Bu yönüyle öğrencilerin hem bireysel hem de sosyal gelişimlerini desteklemeyi ve Kur'an-ı Kerim'in ana konularını gerçek hayatla ilişkilendirmeyi hedefler. Anadolu İmam Hatip Lisesi Kur'an'ın Ana Konuları Dersi (I-II) Öğretim Programı ile 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde belirtilen Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları'na uygun olarak öğrencilerin

- Kur'an-ı Kerim'in bireysel ve toplumsal hayata yönelik mesajlarını fark etmeleri,
- Kur'an-ı Kerim'in ana konularıyla ilgili temel kavramları doğru yorumlamaları,
- Vahyin tarihsel bağlamını anlayarak günümüzle ilişkisini kurmaları,
- Kur'an-ı Kerim'in değiştiği temel inanç, ibadet, ahlak ve sosyal düzen konularında bilinç geliştirmeleri,
- Bu konuları değerlendirirken delil ve yorum yöntemlerini kullanabilmeleri,
- Kur'an-ı Kerim merkezli bir düşünce yapısı geliştirmeleri,
- Karşılaştıkları sorunları Kur'an-ı Kerim perspektifinden analiz edebilmeleri,
- Kur'an-ı Kerim'in sunduğu değerleri içselleştirerek hayatlarına yansıtma amaçlanmaktadır.

2.2. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ KUR'AN'IN ANA KONULARI DERSİ (I-II) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR

- 1) Anadolu İmam Hatip Lisesi Kur'an'ın Ana Konuları Dersi (I-II) Öğretim Programı Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni ile uyumlu olarak, millî ve manevî değerleri tanıyan, geçmişle bugün arasında anlamlı bağlar kurarak geleceğe yön verebilecek nitelikte, erdemli bireyler yetiştirmeyi amaçlamaktadır. Bu doğrultuda sevgi, saygı, kardeşlik ve dostluk gibi insani ilişkileri güçlendiren; vatan, millet, bayrak, şehitlik ve gazilik gibi millî birlik ve beraberliği pekiştiren değerlerin öğrencilerin zihninde derin ve kalıcı bir şekilde yer etmesine özen gösterilmektedir.
- 2) Öğretim programında "İçerik Çerçevesi" bölümünde konu başlıklarına yer verilmiştir. Konu alt başlıkları, "öğrenme çıktıları ve süreç bileşenleri" ve "öğrenme-öğretme yaşantıları" esas alınarak oluşturulmuştur.
- 3) Öğretim programı, beceri temelli olarak yapılandırılmıştır. Bu çerçevede kitap yazımında ve öğrenme-öğretme yaşantılarında programda yer verilen becerilerin ve süreç bileşenlerinin, değerlerin, eğilimlerin ve anahtar kavramların bütüncül bir şekilde kazandırılmasına özen gösterilir.
- 4) Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni'nin yapısı gereği ön değerlendirme ve köprü kurma bölümleri öneri niteliğinde verilir. Bununla birlikte hazırlanacak tüm materyaller ile ön değerlendirme ve köprü kurma kısımlarının gerçekleştirilmesi/uygulanması/yapılandırılması gerekir.
- 5) Öğrenme-öğretme uygulamalarında bazı bölümlerde "İstenir/İstenebilir" şeklinde iki farklı kullanım mevcuttur. Öğretmenler için içerik çerçevesine ve öğrenme çıktılarına işaret eden bölümlerde tercih söz konusu değilken öğretim yöntemleri veya ölçme ve değerlendirme süreçlerinde konunun ve sınıfın şartları göz önünde bulundurularak tercihte bulunulabilir.
- 6) Ölçme ve değerlendirme yöntemleri öğrencilerin yeteneklerine, ihtiyaçlarına ve özel durumlarına göre çeşitlendirilir. Öğrencilere bilgi ve becerilerin ölçülmesi ve değerlendirilmesinde ilgi çekici, günlük hayatla ilgili, çevrede karşılaşılabilecek problemlerle ilgili görevler verilir ve motive edici geri bildirimler sağlanır. Süreç içinde öğrencilerin seviyelerine uygun oyunlardan ve dijital teknolojilerden yararlanılır.
- 7) Kur'an'ın ana konuları dersine (I-II) yönelik ölçme ve değerlendirme faaliyetleri, uygulama esaslı ve süreç odaklı yürütülür. Ölçme ve değerlendirmede öğrencilerin bireysel farklılıkları, hazır bulunuşluk düzeyleri ve dersteki gelişim süreçleri dikkate alınır. Öğrenme çıktılarını değerlendirmek için kullanılacak ölçme araçlarında çeşitlilik sağlanır. Her tema için en az bir performans görevi verilir.
- 8) Beceri temelli öğretim sürecinde Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni'nde belirtilen hedeflere uygun olarak problem çözmeye dayalı; durum, süreç ve sonuç temelli; çok boyutlu, tanılayıcı, biçimlendirici ve düzey belirleyici ölçme ve değerlendirme uygulamalarının yapılmasına dikkat edilir.

- 9) Farklılaştırma (zenginleştirme ve destekleme uygulamaları), ihtiyaç hâlinde sınıftaki farklı öğrencilerin gereksinimlerine cevap verebilecek şekilde planlanır. Farklılaştırma bölümündeki içeriklere ders kitaplarında yer verilmez, bu bölüm ihtiyaç duyulması hâlinde e-içerik olarak verilebilir.
- 10) Türkçemizin doğru ve etkili kullanılmasına, öğrencilerin söz varlığının ve dil becerilerinin geliştirilmesine özen gösterilir.
- 11) Programda her tema için öngörülen süre ve temaların işleniş sırası belirtilmiştir. Ancak zümre öğretmenleri tarafından öğrenci seviyesi ve çevre şartlarına uygun şekilde farklı planlamalar yapılabilir.
- 12) Öğretim programında ve ders kitabındaki alana özgü kelime, kavram ve tamlamalar, Talim ve Terbiye Kurulu Mütaalaası ile uygulamaya konan "Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Kavramları Yazım Kılavuzu" esas alınarak yazılır. İlgili kılavuz ve ekinde bulunmayan alana özgü kelime, kavram ve tamlamaların yazımında ise kılavuzda belirtilen ilke ve esaslara uyulur.
- 13) Öğrencilere kazandırılması hedeflenen becerilerin desteklenmesi amacıyla, sınıf içi uygulamaların yanı sıra çevre şartları elverdiği ölçüde dinî, tarihî ve kültürel mekânlara yönelik yerinde gözlem etkinliklerine yer verilir.
- 14) Öğrenme-öğretme yaşantılarında çevre faktörlerine, eğitim ortamına, öğrencilerin gelişim düzeylerine, genel kültür ve dinî bilgi seviyelerine göre onları aktif kılan yöntem, teknik ve stratejiler kullanılır.
- 15) Okuryazarlık becerisinin kazandırılmasında farkındalık, işlevsellik ve eylemsellik düzeyleri dikkate alınır.
- 16) Öğretmen, öğretim programında yer verilen bilgi, beceri ve değerlerin öğrencilere kazandırılabilmesi için ders kitabının dışında farklı öğretim materyalleri tasarlar ve kullanır. Ayrıca telif haklarına riayet ederek interaktif öğretim materyallerinden, güvenilir ve geçerli genel ağ kaynaklarından yararlanır.
- 17) İçerik çerçevesinde yer alan ayet ve surelerin anlamları verilirken Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından hazırlanan meal ve tefsirlerden, Diyanet İşleri Başkanlığına ait görsel, işitsel ve dijital materyallerden yararlanılabilir.
- 18) Beceri temelli öğretim sürecinde tanılayıcı, biçimlendirici ve düzey belirleyici ölçme ve değerlendirme uygulamalarının yapılmasına dikkat edilir.

Programlar Arası Bileşenler

- Anadolu İmam Hatip Lisesi Kur'an'ın Ana Konuları Dersi (I-II) Öğretim Programı'nda yer alan "din eğitimi ve öğretimi alan becerileri", "sosyal-duygusal öğrenme becerileri", "değerler" ve "okuryazarlık becerileri" bütünlük bir şekilde kullanılmış; öğrenme-öğretme uygulamalarında bu unsurların öğretmenler tarafından nasıl kullanılacağına dair örneklerle yer verilmiştir.
- Anadolu İmam Hatip Lisesi Kur'an'ın Ana Konuları Dersi (I-II) Öğretim Programı'nın yapılandırılmasında bütüncül eğitim yaklaşımı önemli bir rol oynamıştır. Program, temel bileşenleri aracılığıyla öğrencilerin akademik, sosyal-duygusal becerilerinin en üst düzeyde gelişimine vurgu yapmış; öğrencilerin tüm varlık unsurlarıyla maddi ve manevi açıdan yetiştirilmesini hedeflemiştir. Bu sebeple programda öğrencilerin bilgi, beceri ve değer kazanmaları ile öğrenmeye ilişkin olumlu tutum geliştirmeleri teşvik edilmiştir.
- Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde sosyal-duygusal öğrenme becerileri; öğrencilerin zihinsel, sosyal ve duygusal gelişimlerini destekleyen, tüm öğretim programlarına entegre edilmiş bir beceri seti olarak ele alınmıştır. Bu beceriler yaşantılar yoluyla öğrenilebilen, geliştirilebilen ve tüm paydaşların (öğretmen, öğrenci, veli) iş birliğiyle sürdürülebilir hâle getirilen niteliklerdir. Model, bireysel farklılıklara, çevre koşullarına ve zamanın ihtiyaçlarına uyum sağlayabilen dinamik bir yapıda olup öğrencilerin kendileriyle ve çevreleriyle olumlu ilişkiler kurmalarını, duygularını yönetmelerini ve empati geliştirerek sağlıklı bir benlik oluşturmalarını amaçlamaktadır.
- Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, bireyin sağlıklı bir kişilik yapısına ulaşmasını, topluma uyum sağlamasını ve çevresiyle dengeli ilişkiler kurmasını amaçlayan bir eğitim anlayışını benimsemektedir. Model, bu hedef doğrultusunda Erdem-Değer-Eylem Çerçevesi'ni oluşturmuş; bireyin yaşantılarıyla kazandığı değerlerin eylemlerine yansarak erdemli insana, oradan da "huzurlu aile, toplum ve çevre"ye ulaşmasını hedeflemiştir. Bu çerçevede saygı, sorumluluk ve adalet çatı değerler olarak belirlenmiş; insana, aileye, sosyal ve fiziksel çevreye özgü farklı değerler tanımlanmıştır. Model, değerleri öğretim sürecinin doğal bir parçası olarak ele alır; tüm derslerde, öğrencilerin gelişim düzeylerine uygun biçimde, diğer beceriler ve içeriklerle bütünlük bir şekilde işler. Böylece öğrencilerin değerleri içselleştirmesi, ahlaklı, erdemli ve topluma faydalı bireyler olarak yetişmeleri amaçlanır.

- Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli; bireylerin sistematik düşünme, analiz etme ve ilişki kurma becerilerini geliştirmeyi amaçlayan bütüncül bir okuryazarlık yaklaşımı benimsemektedir. Model, öğrencilerin hayat boyu öğrenme yeterliklerini güçlendirmek için sistem düşüncesini esas alır ve okuryazarlık becerilerini bu anlayışla ilişkilendirir. Modelde bilgi okuryazarlığı, dijital okuryazarlık, finansal okuryazarlık, görsel okuryazarlık, kültür okuryazarlığı, vatandaşlık okuryazarlığı, veri okuryazarlığı, sürdürülebilirlik okuryazarlığı ve sanat okuryazarlığı sistem düşüncesiyle ilişkilendirilmiş; her biri farkındalık, işlevsellik ve eylemsellik olmak üzere üç düzeyde yapılandırılmıştır. Bu sarmal yapı, öğrencilerin okuryazarlık türlerinde temel kavramları fark etmelerinden başlayarak bilgiyi uygulama ve eyleme dönüştürme aşamasına kadar ilerlemelerini sağlar. Böylece Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, farklı okuryazarlıkları birbiriyle bağlantılı hâle getirerek öğrencilerin bütüncül düşünme ve eyleme geçme becerilerini güçlendirmeyi hedefler.

İçerik Çerçevesi

- Anadolu İmam Hatip Lisesi Kur'an'ın Ana Konuları Dersi (I-II) Öğretim Programı'nın içerik çerçevesi bölümünde tema kapsamında öğretilecek konuların ana başlıklarına yer verilmiştir. Programda içerik; öğrenme çıktılarından bağımsız birer bilgi yığını olarak değil öğrenmeyi gerçekleştirmek, öğrencilerin konuya ilişkin bilgi, beceri ve değer kazanmasını sağlamak için sistemli bir şekilde kullanılması gereken araçlar ve süreçte yararlanılacak konular olarak ele alınmaktadır. Ayrıca öğretim programının içeriğinde ele alınan konu başlıkları için öğrenme-öğretme uygulamaları da önerilmiştir.
- Anadolu İmam Hatip Lisesi Kur'an'ın Ana Konuları Dersi (I-II) Öğretim Programı'nın içerik çerçevesi oluşturulurken geleneksel yaklaşımlar, öğrencilerin ihtiyaçları ve yeni gelişmeler esas alınmış; konular, öğrencilerin gelişim özelliklerine dikkat edilerek ele alınmaya çalışılmıştır. Bu noktada bir diğer husus da Anadolu İmam Hatip Lisesi Kur'an'ın Ana Konuları Dersi (I-II) Öğretim Programı'nda, Anadolu İmam Hatip Lisesi meslek derslerinde ele alınan konularda tekrara düşülmemesidir. Bununla birlikte öğrencilerin ön öğrenme düzeylerinin dikkate alınması amacıyla Anadolu İmam Hatip Lisesi Kur'an'ın Ana Konuları Dersi (I-II) Öğretim Programı'nın içeriği oluşturulurken hem önceki kademelerdeki ders içerikleri hem de ortaöğretim kademesindeki diğer derslerin içerikleri göz önünde bulundurulmuştur.

Öğrenme Kanıtları

Anadolu İmam Hatip Lisesi Kur'an'ın Ana Konuları Dersi (I-II) Öğretim Programı'nın ölçme ve değerlendirme uygulamaları bölümünde ölçme amacına ve öğrenme çıktısına yönelik öğrenme kanıtları bulunmaktadır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları, öğrenme-öğretme sürecinin etkililiğinin anlaşılması için önemli bir rol oynamaktadır. Bu açıdan ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğrenme-öğretme sürecinde öğrenci gelişiminin takip edilmesi ve uygulanan öğretim yöntemlerinin etkililiğinin belirlenmesine rehberlik edecek şekilde tasarlanmıştır. Bireysel farklılıklar göz önünde bulundurulduğunda bütün öğrenciler için aynı derecede geçerli bir ölçme ve değerlendirme aracından söz etmek mümkün değildir. Bu nedenle öğrenci performansının belirlenmesi için çeşitli ölçme araç ve yöntemlerinden elde edilen birden fazla kanıt ihtiyaç duyulmaktadır.

- Programda öğrencilerin performanslarının dikkate alınıp değerlendirilebileceği, öğrenciyi öğrenmeye motive edecek, öğrenme-öğretme kuram ve yaklaşımlarıyla uyumlu, zamana ve öğrenciye göre esneklik gösterebilen ölçme ve değerlendirme araçları kullanılmıştır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları yapılandırılırken bu uygulamaların programın tüm bileşenleriyle uyum sağlamasına dikkat edilmiştir.
- Programda verilen öğrenme çıktılarına ilişkin öğrenme kanıtlarının sunulmasına çalışılmıştır. Değerler, eğilimler, sosyal-duygusal öğrenme ve okuryazarlık becerileri öğrenme-öğretme uygulamalarının bir parçası olduğu ve içeriğe dâhil edildiği için kanıtlar bölümünde bunlara ilişkin doğrudan ölçme ve değerlendirme araç ve yöntemlerine yer verilmemiştir.
- Programda verilen ölçme ve değerlendirme araçları ve yöntemleri örnek niteliğindedir. Öğretmenler, ölçme amacına ve öğrenme çıktısına uygun olmak koşuluyla farklı ölçme ve değerlendirme araçları kullanabilirler.
- Programda ölçme ve değerlendirme araç ve yöntemlerinin çeşitliliğine önem verilmiş, bunlara yönelik önerilerde bulunulmuştur. Öte yandan öğretmenlerin öğrenme çıktıları, içerik ve öğrenme-öğretme uygulamaları doğrultusunda kendi yaklaşımlarını belirlemelerine imkân sağlanmıştır. Öğretmenler; açık uçlu ve kısa cevaplı sorular, eşleştirme ve doğru-yanlış soruları, gözlem formları, kontrol listesi, dereceleme ölçekleri, dereceli puanlama anahtarları (rubrik), çalışma yaprakları ve yapılandırılmış grid, tanılayıcı dallanmış ağaç, karşılaştırma tablosu, çıkış kartı, performans görevi, proje ve yazılı-sözlü sınavlar gibi ölçme araçlarından yararlanabilirler.

Ayrıca karşılaştırma tabloları, öz, akran ve grup değerlendirme formları aracılığıyla öğrencilerin de değerlendirme sürecine etkin katılımı sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

- Öğrencilerin bir ünite, tema veya öğrenme alanına başlamadan önce sahip olması gereken bilgiler, öğretim programında “temel kabuller” olarak tanımlanır. Bu temel kabuller; kavram, ilke, genelleme ya da teorem gibi farklı biçimlerde olabilir ve her disiplinin kendi bağlamı içinde ele alınır. Öğrencilerin önceden bildiği varsayılan bu öğrenmeler, öğretime hazırlık sürecinde ön değerlendirme ile gözlemlenip ölçülebilir hâle gelir. Kazandırılması hedeflenen becerilerin süreç bileşenleri ya da daha önce öğrenilmiş becerilere ait süreç bileşenleri, temel kabullerin beceri boyutundaki karşılıklarını oluşturur.
- Ön değerlendirme süreci; öğrencilerin ilgili ünite, tema ya da öğrenme alanında gerekli olan bilgi ve becerilere, yani temel kabullere, sahip olup olmadığını belirlemeye yönelik bir aşamadır. Bu süreçte sadece öğrencilerin bilgi ve beceri düzeyleri değil, aynı zamanda ilgi alanları ve öğrenme ihtiyaçları da tespit edilebilir. Elde edilen veriler, eğitim içeriğinin öğrencilerin ihtiyaçlarına göre uyarlanmasında önemli bir rol oynar. Öğrencilerin mevcut bilgi ve beceri düzeylerini ortaya koymak, öğrencilerin öğrenmeye yönelik beklentilerini ve çıktılarını anlamak ve öğretim programı içeriğini öğrencilerin özelliklerine göre şekillendirmek ön değerlendirmenin temel amaçları arasında yer alır.
- Köprü kurma süreci, öğrencilerin mevcut bilgi ve becerileriyle edinecekleri yeni bilgi ve beceriler arasında bağlantı kurmalarını ifade eder. Böylece yeni öğrenmelerin daha iyi anlaşılması, içselleştirilmesi ve yapılandırılması sağlanır. Bu yaklaşım, öğrencilerin geçmişte öğrendiklerini veya deneyimlerini yeni öğrenmelere aktarmalarını destekler. Aynı zamanda sınıfta kazanılan bilgi ve becerilerin günlük hayatla ilişkilendirilmesini yani köprü kurulmasını amaçlar. Bu sayede öğrenciler, öğrendiklerini yalnızca sınıf ortamında değil, gerçek hayatta da nasıl kullanabileceklerini fark etme fırsatı bulurlar. Bu nedenle, öğrencilerin öğretim programındaki öğrenme çıktılarına ulaşmalarını sağlamak için önceki öğrenmeleriyle yeni kazanımları arasında köprü kurmalarını kolaylaştırmak önemlidir.
- Anadolu İmam Hatip Lisesi Kur'an'ın Ana Konuları Dersi (I-II) Öğretim Programı'nın öğrenme-öğretme uygulamaları bölümünde öğrencilerin akademik, mesleki, sosyal-duygusal becerilerinin en üst düzeyde gelişiminin sağlanması amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda öğrenme çıktılarının yıl boyunca gerçekleştirilmesiyle ilgili farklı öğrenme ortamları, öğretim yaklaşımları ve materyallerinin kullanımına yönelik örnek uygulamalara yer verilmiştir. Öğrenci merkezli etkinlikler aracılığıyla öğrencilerden ders kapsamında edindiği bilgi, beceri ve değerleri çoklu bakış açısıyla ele almaları beklenmektedir.
- Öğrenme-öğretme uygulamalarında öğrencilerin hem bağımsız öğrenmelerine hem iş birliği içinde çalışmalarına imkân tanıyan öğretim stratejileri (sunuş, buluş ve araştırma-inceleme yoluyla öğretim) kullanılmalıdır. Bu stratejiler kapsamında anlatım, tartışma, örnek olay, problem çözme, drama, bireysel çalışma, grup çalışması, beyin fırtınası, sıcak koltuk, soru-cevap, kartopu, çember, performans görevi vb. öğretim yöntem ve teknikleri kullanılmalıdır. Bu bağlamda öğretim programının öğrenme-öğretme yaşantıları bölümünde öğretmenlere örnek olması amacıyla çeşitli öğretim yöntem ve tekniklerine de yer verilmiştir.
- Öğrenme ortamları ve öğretim yaklaşımlarıyla birlikte görsel, işitsel, görsel-işitsel ve teknoloji destekli vasıtalarla öğrencilerin ilgili becerileri kazanmaları sağlanmalıdır. Öte yandan öğrenme çıktılarıyla ilgili güncel konular, farklı teknikler kullanılarak yorumlayabilme, sorgulayabilme, yansıtabilme ve araştırma becerileri ile ilişkilendirilerek sınıfa taşınmalıdır.
- Öğrenme-öğretme uygulamaları, öğrencilerin çevreleriyle daha fazla etkileşime girerek öğrenme yaşantılarını zenginleştirmelerine imkân sağlayacak şekilde kurgulanmıştır. Bu süreçte okul içi öğrenme ortamlarının (sınıflar, okul kütüphaneleri, okul uygulama mescidi, okul bahçeleri vb.) yanı sıra okul dışı öğrenme ortamlarından da (dinî ve tarihî mekânlar, kütüphaneler, müzeler, kültür merkezleri, resmî ve özel kurum ya da kuruluşlar, sergiler vb.) olabildiğince yararlanılmalıdır. Okul içi veya okul dışı öğrenme ortamlarının oluşturulmasında öğrenme çıktısının kapsamı, öğrenci özellikleri, okul imkânları, ekonomik olma gibi belirleyici unsurlar göz önünde bulundurulmalıdır. Dijital öğrenme ortamları ve uygulamaları (EBA, MEBİ, Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından geliştirilen dijital platformlar vb.) ile ulusal ve uluslararası projeler imkânlar çerçevesinde öğrenme-öğretme süreçlerine dâhil edilmelidir. Bununla birlikte millî ve dinî günler, bayramlar, önemli olaylar ile belirli gün ve haftalardan yararlanılarak öğrencilerin millî ve manevî bilinçleri geliştirilmelidir.

- Öğrenme-öğretme uygulamalarında beceri öğretimine önem verilmiştir. Öğrenme çıktıları doğrultusunda kavram, okuryazarlık ve sosyal-duygusal öğrenme becerileriyle birlikte ele alınan alan becerileri; içeriğin öğrenciler tarafından öğrenilmesi sırasında kullanılacak öğretim kuram, model, strateji, yöntem, teknik ve materyaller ile ölçme ve değerlendirme araç ve yöntemlerinin belirlenmesinde önemli rol oynar. Örneğin sentezleme becerisinde kullanılacak ölçme ve değerlendirme araçları ile bilgi toplama becerisinde kullanılacak araçlar farklılık gösterecektir.
- Öğrenme-öğretme uygulamalarında kavram öğretimine yönelik etkinlikler önemszenmiştir. Programda soyut içeriği somutlaştırmak, olası kavram yanılgısı ve kargaşasının önüne geçmek, üst düzey akademik başarı sağlamak, doğru anlama ve öğrenmeye yardımcı olmak gibi amaçlarla kavram öğretim materyallerinin kullanılması istenmektedir. Bu sebeple öğrenme-öğretme uygulamalarında öğrenme çıktılarına ve öğrenci özelliklerine uygun olan kavram öğretim materyallerine yer verilmesi önerilmiştir.
- Programda, öğrenme-öğretme uygulamalarında verilen ayet ve hadisîşerifler örnek niteliğindedir. Öğretmenler öğrenme çıktılarına uygun olmak koşuluyla farklı ayet ve hadisîşerifler kullanabilirler.
- Öğrenme-öğretme uygulamalarında değerler öğretimine yönelik önerilerde de bulunulmuştur. Öğrenme-öğretme sürecinde değerlerin öğrencilere kazandırılması, uygun yer ve zamanda bu değerlerin edinilmesini sağlayacak yaşıntıların oluşturulması ve öğrencilerin bu yaşıntılara aktif olarak katılmasıyla gerçekleştirilmelidir. Öğretmenler, öğrenme çıktılarıyla ilişkili olarak sunulan değerler dışında okul çevresindeki toplumsal ve kültürel özellikler ile öğrenci özellikleri gibi değişkenleri göz önünde bulundurarak öğretim programı kapsamında sunulan diğer değerlerin kazandırılmasına da öncülük etmelidir. Programdaki değerlere uygun öğrenme-öğretme uygulamaları oluşturmanın yanında öğrencilerde değerlerin içselleştirilmesine de dikkat edilmeli, değerler eğitiminde farklı yaklaşımlardan yararlanılmalıdır.
- Öğrenme-öğretme uygulamalarında öğretmenler; gerektiğinde öğrencilere kaynaklık eden bir “uzman”, öğrencilerin kendi öğrenmelerini izlemeye ve yönlendirmeye yardımcı bir “rehber” olmalı ve uygun öğrenme ortamlarını sağlamada etkin görev üstlenmelidir. Öğretmenler, öğrenme çıktısına uygun köprü kurmalı; öğretim kuram, model, strateji, yöntem ve tekniğini belirlerken hem öğrencilerin bütüncül gelişimlerini hem de öğrenmelerin kalıcı ve etkili bir şekilde gerçekleşmesini sağlamak amacıyla öğrenme-öğretme süreçlerini zenginleştirmelidir. Bu doğrultuda öğrenme çıktılarına ve öğrenci özelliklerini dikkate almak suretiyle öğretmenler; harita, resim, fotoğraf, müzik, minyatür, gravür, hat, edebiyat, mimari, tiyatro, sinema gibi unsurlar ile geleneksel ve/veya modern sanat ürünlerini kullanmalıdır. Ayrıca öğretmenler; öğrenme çıktılarına uygun olarak anı, biyografi, gezi yazısı, hikâye, makale, mektup, tarihî roman, şiir ve deyiş gibi edebî türlerden de faydalanmalıdır.
- Geleneksel ve çağdaş öğretim strateji, yöntem ve tekniklerinin yanı sıra altı şapkalı düşünme, düşün-eşleş-paylaş ve görüş geliştirme gibi alternatif öğretim tekniklerinden de yararlanılmalıdır. Bununla birlikte program uygulanırken Türk dilinin doğru, etkili ve güzel kullanımı çerçevesinde ders içeriğine uygun kitap listeleri belirlenmeli ve öğrenciler bu kitapları okumaya özendirilmelidir.
- Öğrenme-öğretme uygulamalarının gerçekleştirilmesinde temel dinî kaynakların kullanılması önemlidir. Bu bağlamda öğrenme-öğretme uygulamalarında içerik çerçevesinin daha iyi aktarımına imkân veren ayet meallerine ve hadisîşeriflere yer verilmelidir. Ayet, ayet mealleri ve hadis metinleri seçiminde Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından hazırlanan Kur'an Yolu, Hayat Rehberi Kur'an vb. kaynaklar esas alınmalı, bunun yanı sıra literatürde kabul gören eserlere başvurulmalıdır. Ancak bu kaynaklar kullanılırken telif hakları ve etik kuralları göz önünde bulundurulmalıdır. Özellikle dijital kaynakların kullanımı hususunda Millî Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen kurallara uyulmalıdır.

Farklılaştırma

- Anadolu İmam Hatip Lisesi Kur'an'ın Ana Konuları Dersi (I-II) Öğretim Programı'nda farklılaştırma bölümü, her öğrencinin kendine özgü yetenek, ilgi ve öğrenme stillerini tanıyarak kapsayıcı bir eğitim ortamı oluşturmak amacıyla hazırlanmıştır. Bu bölüm ders kitaplarında yer almayacaktır. Bu bölümde öğrencilerin bireysel farklılıkları ile esnek gruplandırma, sürekli değerlendirme ve uyarılma yaklaşımlarının ön plana çıkarılması hedeflenmektedir.
- Program, okul içi ve okul dışı uygulamalarda öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve davranışsal gelişimleri ile bireysel farklılıkları dikkate alınarak yapılandırılmıştır. Bu nedenle program uygulanırken akranlarına göre farklı özellikleri

olan öğrenciler için gereken esneklik gösterilmeli; öğrencilerin ilgi, istek ve ihtiyaçları doğrultusunda etkinlikler hazırlanmalı ve planlamalar yapılmalıdır.

- Farklılaştırma, zenginleştirme ve destekleme bölümlerinden oluşmaktadır. Zenginleştirme, akranlarına göre daha ileri düzeyde olan öğrencilerin potansiyellerini en üst düzeye çıkarabilmek için öğretmene yönelik önerilerin bulunduğu kısımdır. Destekleme ise öğrenme-öğretme uygulamalarında zorluk yaşayan öğrencilere gerekli ek zaman ve desteğin verilebilmesi için öğretmene önerilerin sunulduğu bölümdür. Programda zenginleştirme kapsamında mevcut öğrenme-öğretme uygulamaları üzerine “konu, öğrenme-öğretme süreci ve ölçme ve değerlendirme” açısından daha üst düzey etkinlikleri gerektiren bir yapı kurgulanmıştır. Desteklemede ise mevcut öğrenme-öğretme uygulamalarına göre sadeleştirilmiş bir içerik belirlenmiş, konulara yönelik ek kaynaklara ve açıklamalara yer verilmiş, öğrencilerin bireysel olarak yapabilecekleri basit düzeyde etkinliklerin yanında öğretmeni ve akranlarıyla birlikte gerçekleştirebilecekleri orta düzeyde etkinlikler tasarlanmıştır.

2.3. TEMALAR, ÖĞRENME ÇIKTILARI SAYISI VE SÜRE TABLOSU

KUR'AN'IN ANA KONULARI I				
	TEMA	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
			Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1.	KUR'AN-I KERİM'İ TANIMAK	3	16	22
2.	KUR'AN-I KERİM'DE ALLAH(CC) İNANCI	4	18	25
3.	KUR'AN-I KERİM'DE İNSAN	3	16	22
4.	KUR'AN-I KERİM'DEN KAVRAMLAR	2	18	25
	OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	4	6
	TOPLAM	12	72	100

KUR'AN'IN ANA KONULARI II				
	TEMA	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
			Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1.	KUR'AN-I KERİM'İ ANLAMAK	4	16	22
2.	KUR'AN-I KERİM'DE PEYGAMBER İNANCI	4	18	25
3.	KUR'AN-I KERİM'DE TOPLUM	4	16	22
4.	KUR'AN-I KERİM'DE AHİRET	3	18	25
	OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	4	6
	TOPLAM	15	72	100

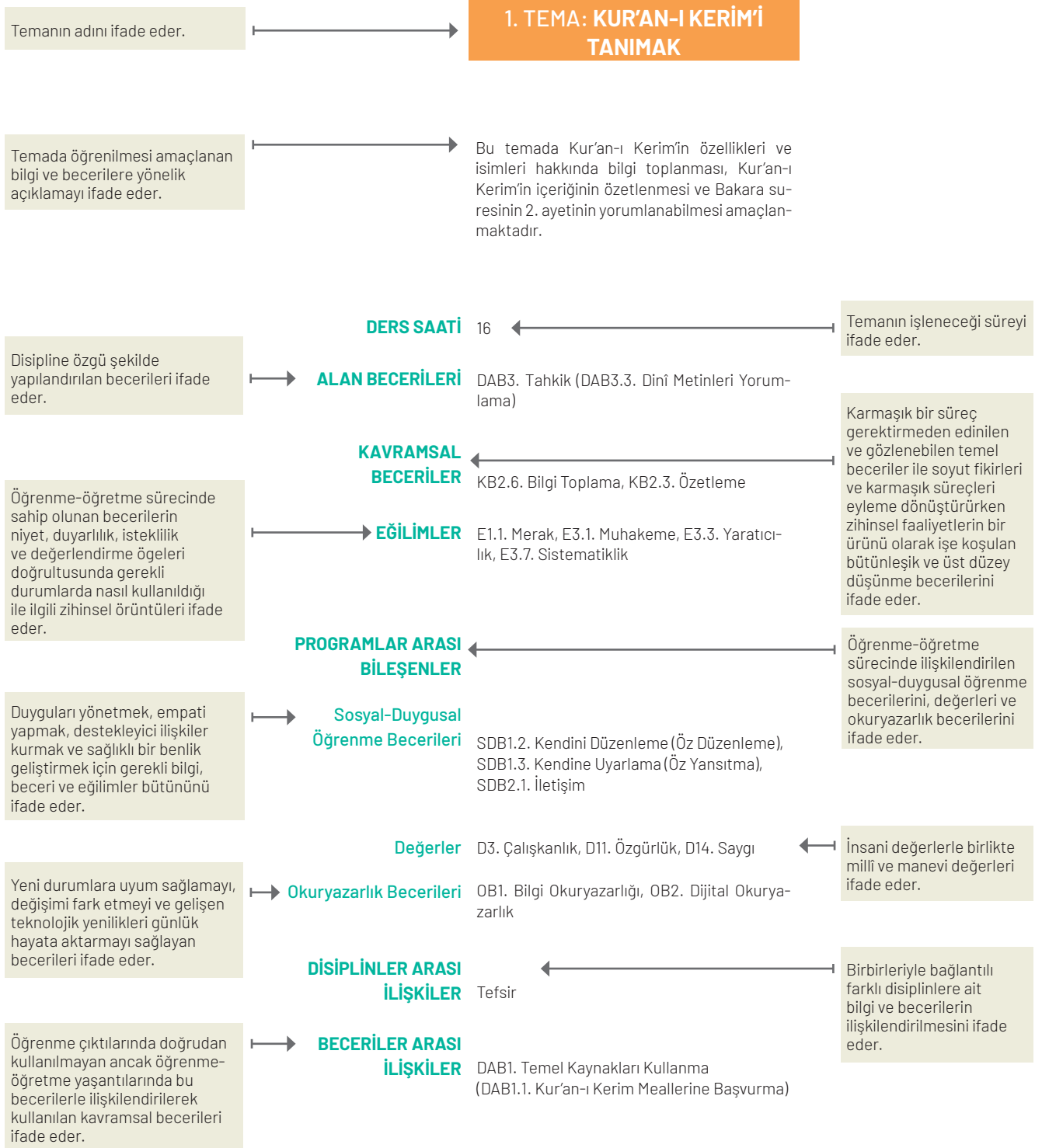
* Zümre öğretmenler kurulu tarafından ders kapsamında yapılması kararlaştırılan okul dışı öğrenme etkinlikleri, araştırma ve gözlem, sosyal etkinlikler, proje çalışmaları, yerel çalışmalar, okuma çalışmaları vb. çalışmalar için ayrılan süredir. Çalışmalar için ayrılan süre, eğitim öğretim yılı içinde planlanır ve yıllık planlarda ifade edilir.

2.4. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ KUR'AN'IN ANA KONULARI DERSİ (I-II) KİTAP FORMA SAYILARI VE KİTAP EBATLARI

DERS KİTABI	FORMA SAYISI	KİTAP EBATLARI
Kur'an'ın Ana Konuları Dersi I	7-9	19,5 cm X 27,5 cm
Kur'an'ın Ana Konuları Dersi II	7-9	19,5 cm X 27,5 cm

2.5. ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ KUR'AN'IN ANA KONULARI DERSİ (I-II) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

Kur'an'ın Ana Konuları Dersi (I-II) Öğretim Programı'nın yapısı; belirli öğrenme çıktıları, içerik, öğretim süreci ile ölçme ve değerlendirme yaklaşım ve yöntemlerini kapsar. Tüm bu süreçlere rehberlik eden yapısal bir çerçeve sunar. Programda dörder tema yer almaktadır. Temaların yapısı ve bu yapıya ilişkin açıklamalar şematik olarak aşağıda sunulmuştur.

Öğrenme yaşantıları sonunda öğrenciye kazandırılması amaçlanan bilgi, beceri ve becerilerin süreç bileşenlerini ifade eder.

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

Kur'an'ın Ana Konuları Dersi (I-II) 1. öğrenme çıktısına ait süreç bileşenlerini ifade eder.

- KAK-I 1.1. Kur'an-ı Kerim'in özellikleri ve isimleri hakkında bilgi toplayabilme
- Kur'an-ı Kerim'in özellikleri ve isimleri hakkında bilgi edinmek için kullanacağı kaynakları belirler.
 - Kur'an-ı Kerim'in özellikleri ve isimleri hakkında belirlediği kaynaklardan bilgiler bulur.
 - Kur'an-ı Kerim'in özellikleri ve isimleri hakkında ulaştığı bilgileri doğrular.
 - Kur'an-ı Kerim'in özellikleri ve isimleri hakkında elde ettiği bilgileri kaydeder.

KAK-I 1.1

Öğrenme çıktı numarası
Tema Numarası
Ders kodu

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Kur'an-ı Kerim'in Özellikleri ve İsimleri

Disipline ait başlıca genelleme, ilke, anahtar kavramlar, semboller vb. ifade eder.

Genellemeler/İlkeler/ Anahtar Kavramlar/ Semboller vb.

hamt, haram, helal, selam, şükür

Öğrenme sürecinde ele alınan bilgi kümesini (bölüm/konu/alt konuya ilişkin sınırları) ifade eder.

ÖĞRENME

KANITLARI

(ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME)

Bu temanın ölçme ve değerlendirme sürecinde açık uçlu soru, kısa cevaplı soru, çalışma yaprağı, 3-2-1 kartı ve kavram haritaları kullanılabilir. Öğrencilerden performans görevi olarak Kur'an-ı Kerim'in içeriği ile ilgili sunu hazırlamaları istenebilir. Bu performans görevleri bilgi toplama, bilgileri işleme, sınıflandırma ve sunma ölçütlerine göre öz değerlendirme formu ve dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Sonuç değerlendirmede performans görevlerine yer verilebileceği gibi yazılı yoklamalar da kullanılabilir.

Öğrenme çıktılarının değerlendirilmesi ile uygun ölçme ve değerlendirme araçlarını ifade eder.

Önceki eğitim öğretim süreçlerinden getirildiği kabul edilen bilgi ve becerileri ifade eder.

Öğrenme çıktıları, eğilim, programlar arası bileşenler ve öğrenme kanıtları arasında kurulan ve anlamlı ilişkilere dayanan öğrenme-öğretme sürecini ifade eder.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Kur'an-ı Kerim'in son ilahi kitap olduğu, değişmeden günümüze kadar geldiği konusunda ve Kur'an-ı Kerim'in özellikleri hakkında öğrencilerin genel bir bilgiye sahip oldukları kabul edilmektedir.

Önceki öğrenme-öğretme süreçlerinden getirildiği kabul edilen bilgi ve becerileri ifade eder.

Yeni bilgi ve becerilerin öğrenilmesi için sahip olunması gereken ön bilgileri ve/veya becerileri ifade eden temel kabullerin değerlendirilmesi ile öğrenme sürecindeki ilgi ve ihtiyaçların belirlenmesini ifade eder.

Ön Değerlendirme Süreci

- Kur'an-ı Kerim'in özellikleri ve isimleri hakkında öğrencilere neler bildikleri sorulabilir. Öğrencilerin verdiği cevaplardan hareketle öğrenme çıktısı hakkında genel bir çerçeve oluşturulabilir.

Köprü Kurma

"Bir kitap düşünün ki sadece okunmakla kalmayıp hayatınıza yön versin. Böyle bir kitap var mı?" sorusuyla Kur'an-ı Kerim'i anlamının Müslümanlar için önemi belirtilebilir. Güncel hayattan örnekler yardımıyla insanın doğru yolu bulmak için bir rehber ihtiyacı duyması gibi dünya yolculuğunda da rehber ihtiyacı duyduğu vurgulanabilir. Kur'an-ı Kerim'in insana bu konuda en güzel şekilde rehberlik ettiği belirtilerek ilişki kurulabilir.

Mevcut bilgi ve beceriler ile edinilecek bilgi ve beceriler arasında bağlantı oluşturma sürecinin yanı sıra edinilecek bilgi ve beceriler ile günlük hayat deneyimleri arasında bağ kurmayı ifade eder.

Hedeflenen öğrenci profili ve temel öğrenme yaklaşımları ile uyumlu öğrenme-öğretme yaşantılarının hayata geçirildiği uygulamaları ifade eder.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

KAK-I.1.1

Öğrencilerden Kur'an-ı Kerim'in özellikleri hakkında merak ettikleri soruları sormaları istenir. Bu süreçte soru kutusu tekniği kullanılabilir. Öğrencilerin keşfetme, araştırma ve derinlemesine anlama isteklerinden hareketle Kur'an-ı Kerim'i tanımanın önemi açıklanır (E1.1). Kur'an-ı Kerim'in tanımı verilerek öğrencilerden Kur'an-ı Kerim'in özellikleri ve isimleri hakkında bilgi elde edeceği kaynakları araştırmaları istenir. Öğrencilere belirlenen kaynakları kullanarak bilgi toplama görevi verilir (OB1, D3.3). Öğrencilerin elde ettiği bilgilerin doğruluğu öğretmen rehberliğinde değerlendirilir. Kur'an-ı Kerim'in isimleri ve özellikleri açıklanır. Bu süreçte öğrencilerden kısa metin, afiş, broşür, duvar gazetesi veya dijital içeriklerden (sunum, video, infografik vb.) birini hazırlamaları istenir (SDB1.2). Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında çalışma yaprağı kullanılabilir.

Öğrenme profilleri bakımından farklılık gösteren öğrencilere yönelik çeşitli zenginleştirme ve desteklemeye ilişkin öğrenme-öğretme yaşantılarını ifade eder.

FARKLIlaştırma

Zenginleştirme

Öğrenciye Kur'an-ı Kerim'in isimlerinin anlamlarını ve mesajlarını daha iyi kavrayabilmesi amacıyla bu isimlerin geçtiği ayetler tespit ettirilir. Ondan bu ayetler hakkında tefsirlerden araştırma yapması istenebilir. Öğrenciden Kur'an-ı Kerim'de yer alan ahlaki değerler veya toplumsal ilkelerle (adalet, dürüstlük, emanete riayet, sabır vb.) ilgili ayetleri incelemesi ve bu ilkelerin bireysel ve toplumsal hayattaki yansımaları üzerine kısa bir konuşma veya video sunumu hazırlaması istenebilir.

Akranlarından daha ileri düzeydeki öğrencilere genişletilmiş ve derinlemesine öğrenme fırsatları sunan, onların bilgi ve becerilerini geliştiren öğrenme-öğretme yaşantılarını ifade eder.

Öğrenme sürecinde daha fazla zaman ve tekrara ihtiyaç duyan öğrenciye ortam, içerik, süreç ve ürün bağlamında uyarlanmış öğrenme-öğretme yaşantılarını ifade eder.

Destekleme

Kur'an-ı Kerim'in isimlerini ve bu isimlerin anlamlarını kavramasına yardımcı olmak için öğrenciden bu isimlerden birini seçerek o ismin çağrıştırdığı anlamı kendi ifadeleriyle yazması veya sözlü olarak paylaşması istenebilir. Soyut kavramları anlamakta zorlanan öğrenci için konular somutlaştırılarak örnek olaylar veya günlük hayatla ilişkilendirilmiş hikâyeler üzerinden anlatım yapılabilir. Kur'an-ı Kerim'in ana konularını kavrama sürecini desteklemek amacıyla öğrenciye Kur'an-ı Kerim'de geçen ahlaki öğütlerden biri verilerek ondan bu öğüdü günlük hayatta nasıl uygulayabileceğini örneklerle açıklaması istenebilir. Öğrenci bu açıklamaları yazılı olarak hazırlayabileceği gibi sınıf içinde sözlü olarak da paylaşabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

Öğretmenin ve programın güçlü ve iyileştirilmesi gereken yönlerinin öğretmenlerin kendileri tarafından değerlendirilmesini ifade eder.

3. KUR'AN'IN ANA KONULARI DERSİ (I) ÖĞRETİM PROGRAMI'NA AİT TEMALAR

1. TEMA: KUR'AN-I KERİM'İ TANIMAK

Bu temada öğrencilerden Kur'an-ı Kerim'in özellikleri ve isimleri hakkında bilgi toplayabilmeleri, Kur'an-ı Kerim'in içeriğini özetleyebilmeleri ve Bakara suresinin 2. ayetini yorumlayabilmeleri beklenmektedir.

DERS SAATİ 16

ALAN BECERİLERİ DAB3. Tahkik (DAB3.3. Dinî Metinleri Yorumlama)

KAVRAMSAL BECERİLER KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.3. Özetleme

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E3.1. Muhakeme, E3.3. Yaratıcılık, E3.7. Sistematiçlik

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB 1.3. Kendine Uyarlama (Öz Yansıtma), SDB2.1. İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık, D11. Özgürlük, D14. Saygı

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER

Tefsir

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER

DAB1. Temel Kaynakları Kullanma (DAB1.1. Kur'an-ı Kerim Meallerine Başvurma)

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KAK-I 1.1. Kur'an-ı Kerim'in özellikleri ve isimleri hakkında bilgi toplayabilme

- a) Kur'an-ı Kerim'in özellikleri ve isimleri hakkında bilgi edinmek için kullanacağı kaynakları belirler.
- b) Kur'an-ı Kerim'in özellikleri ve isimleri hakkında belirlediği kaynaklardan bilgiler bulur.
- c) Kur'an-ı Kerim'in özellikleri ve isimleri hakkında ulaştığı bilgileri doğrular.
- ç) Kur'an-ı Kerim'in özellikleri ve isimleri hakkında elde ettiği bilgileri kaydeder.

KAK-I 1.2. Kur'an-ı Kerim'in içeriğini özetleyebilme

- a) Kur'an-ı Kerim'in içeriği ile ilgili çözümleme yapar.
- b) Kur'an-ı Kerim'in içeriğine dair elde ettiği bilgileri sınıflandırır.
- c) Kur'an-ı Kerim'de yer alan konuları kendi cümleleri ile ifade eder.

KAK-I 1.3. Bakara suresinin 2. ayetini yorumlayabilme

- a) Bakara suresinin 2. ayetini yorumlama konusunda yararlanabileceği ilke ve ölçütleri belirler.
- b) Bakara suresinin 2. ayetini belirlenen ölçütler çerçevesinde inceler.
- c) Bakara suresinin 2. ayetinin içeriğini bağlamı içinde kendi cümleleri ile ifade eder.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Kur'an-ı Kerim'in Özellikleri ve İsimleri

Kur'an-ı Kerim'in İçeriği

Ayetlerden Mesajlar: Bakara Suresinin 2. Ayeti

Anahtar Kavramlar

hidayet, Kur'an-ı Kerim, Mushaf, nübüvvet, vahiy

ÖĞRENME KANITLARI (ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME)

Bu temanın ölçme ve değerlendirme sürecinde açık uçlu soru, kısa cevaplı soru, çalışma yaprağı, 3-2-1 kartı ve kavram haritaları kullanılabilir. Öğrencilerden performans görevi olarak Kur'an-ı Kerim'in içeriği ile ilgili sunu hazırlamaları istenebilir. Bu performans görevleri bilgi toplama, bilgileri işleme, sınıflandırma ve sunma ölçütlerine göre öz değerlendirme formu ve dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Sonuç değerlendirmede performans görevlerine yer verilebileceği gibi yazılı yoklamalar da kullanılabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Kur'an-ı Kerim'in son ilahi kitap olduğu, değişmeden günümüze kadar geldiği konusunda ve Kur'an-ı Kerim'in özellikleri hakkında öğrencilerin genel bir bilgiye sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

- Kur'an-ı Kerim'in özellikleri ve isimleri hakkında öğrencilere neler bildikleri sorulabilir. Öğrencilerin verdiği cevaplardan hareketle öğrenme çıktısı hakkında genel bir çerçeve oluşturulabilir.
- Öğrencilere "Kur'an-ı Kerim'de hangi konulardan bahsedilmektedir?" sorusu yöneltilebilir. Bu süreçte beyin fırtınası tekniği uygulanabilir.
- Kur'an-ı Kerim'i tanımanın önemi ile ilgili verilen bir video/metinden hareketle öğrencilere konuyla ilgili sorular sorulabilir.

Köprü Kurma

"Bir kitap düşünün ki sadece okunmakla kalmayıp hayatınıza yön versin. Böyle bir kitap var mı?" sorusuyla Kur'an-ı Kerim'i anlamının Müslümanlar için önemi belirtilebilir. Güncel hayattan örnekler yardımıyla insanın doğru yolu bulmak için bir rehber ihtiyacı duyması gibi dünya yolculuğunda da rehber ihtiyacı duyduğu vurgulanabilir. Kur'an-ı Kerim'in insana bu konuda en güzel şekilde rehberlik ettiği belirtilerek ilişki kurulabilir.

Öğrenme-Öğretme**Uygulamaları****KAK-I.1.1**

Öğrencilerden Kur'an-ı Kerim'in özellikleri hakkında merak ettikleri soruları sormaları istenir. Bu süreçte soru kutusu tekniği kullanılabilir. Öğrencilerin keşfetme, araştırma ve derinlemesine anlama isteklerinden hareketle Kur'an-ı Kerim'i tanımanın önemi açıklanır **(E1.1)**. Kur'an-ı Kerim'in tanımı verilerek öğrencilerden Kur'an-ı Kerim'in özellikleri ve isimleri hakkında bilgi elde edeceği kaynakları araştırmaları istenir. Öğrencilere belirlenen kaynakları kullanarak bilgi toplama görevi verilir **(OB1, D3.3)**. Öğrencilerin elde ettiği bilgilerin doğruluğu öğretmen rehberliğinde değerlendirilir. Kur'an-ı Kerim'in isimleri ve özellikleri açıklanır. Bu süreçte öğrencilerden kısa metin, afiş, broşür, duvar gazetesi veya dijital içeriklerden (sunum, video, infografik) birini hazırlamaları istenir **(SDB1.2)**. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında çalışma yaprağı kullanılabilir.

KAK-I.1.2

Müslümanlar için hayat rehberi olarak kabul edilen Kur'an-ı Kerim'in ana konularını bilmenin önemine değinilir. Öğrencilerden Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından yayımlanan matbu ve dijital mealleri kullanarak Kur'an-ı Kerim'in temel konularından bahseden Neml suresi 60. ayeti, Kasas suresi 72. ayeti, Ahzab suresi 40. ayeti, Nisa suresi 80. ve 163. ayetleri, Şuara suresi 105-122. ayetleri, Hud suresi 26. ayeti, Bakara suresi 152-153. ayetleri, Yasin suresi 78-79. ayetleri, Rum suresi 50. ayeti, İsrâ suresi 34-38. ayetleri, Beled suresinin 12-18. ayetlerini incelemeleri istenir **(OB2)**. Bu ayetlerin konuları üzerinde öğrencilerden çözümler yapmaları istenir. Öğrenciler ayetlerden hareketle Kur'an-ı Kerim'de yer alan konuları sınıflandırır **(E3.7)**. Kur'an-ı Kerim'in ana konuları (tevhit, nübüvvet, peygamber kıssaları, ahlak, ibadet, ahiret inancı) genel hatlarıyla ayetlerden yararlanılarak tanıtılır. Bu konuların birbirleriyle olan ilişkisine değinilir. Öğrencilerden Kur'an-ı Kerim'in ana konularına ilişkin farklı ayetler bulmaları ve bu ayetleri konularına göre sınıflandırmaları istenir **(E3.1)**. Bu süreçte grup çalışması yöntemi kullanılır. Öğrencilerin karşılıklı saygıya dayalı olarak grup çalışmasını tamamlamaları sağlanır **(D14.1)**. Öğrencilerden Kur'an-ı Kerim'in ana konularını kendi cümleleri ile ifade etmeleri istenir **(D11.2, SDB2.1)**. Öğrencilerden performans görevi olarak Kur'an-ı Kerim'in içeriği ile ilgili sunu hazırlamaları istenebilir. Bu performans görevleri bilgi toplama, bilgileri işleme, sınıflandırma ve sunma ölçütlerine göre öz değerlendirme formu ve dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında açık uçlu ve kısa cevaplı sorular kullanılabilir.

KAK-I 1.3

Kur'an-ı Kerim'i anlamada tercüme, meal ve tefsirlerin önemine değinilir. Temel İslam bilimlerinin usullerine göre bir ayeti yorumlarken kullanılabilecek ölçütlere değinilir. Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından yayımlanan matbu ve dijital meallerden Bakara suresinin 2. ayeti bulunur (**DAB1.1**). Bu ayeti yorumlama konusunda nüzul sebebi, Kur'an-ı Kerim'in bütünlüğü ve ayetin bağlamına dikkat etmek gibi ölçütler seçilir. Bu süreçte konuşma hal-kası tekniği kullanılır. Belirlenen ölçütler çerçevesinde Bakara suresinin 2. ayeti incelenir. Öğrencilerden ayetin mesajını bağlamından koparmadan kendi cümleleriyle ifade etmeleri istenir (**SDB2.1**). Bu süreçte RAFT tekniği kullanılır (**E3.3**). Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında 3-2-1 kartı kullanılabilir (**SDB1.3**).

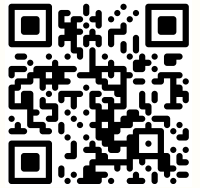
FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrenciye Kur'an-ı Kerim'in isimlerinin anlamlarını ve mesajlarını daha iyi kavrayabilmesi amacıyla bu isimlerin geçtiği ayetler tespit ettirilir. Ondan bu ayetler hakkında tefsirlerden araştırma yapması istenebilir. Öğrenciden Kur'an-ı Kerim'de yer alan ahlaki değerler veya toplumsal ilkelerle (adalet, dürüstlük, emanete riayet, sabır) ilgili ayetleri incelemesi ve bu ilkelerin bireysel ve toplumsal hayattaki yansımaları üzerine kısa bir konuşma veya video sunumu hazırlaması istenebilir.

Destekleme Kur'an-ı Kerim'in isimlerini ve bu isimlerin anlamlarını kavramasına yardımcı olmak için öğrenciden bu isimlerden birini seçerek o ismin çağrıştırdığı anlamı kendi ifadeleriyle yazması veya sözlü olarak paylaşması istenebilir. Soyut kavramları anlamakta zorlanan öğrenci için konular somutlaştırılarak örnek olaylar veya günlük hayatla ilişkilendirilmiş hikâyeler üzerinden anlatım yapılabilir. Kur'an-ı Kerim'in ana konularını kavrama sürecini desteklemek amacıyla öğrenciye Kur'an-ı Kerim'de geçen ahlaki öğütlerden biri verilerek ondan bu öğüdü günlük hayatta nasıl uygulayabileceğini örneklerle açıklaması istenebilir. Öğrenci bu açıklamaları yazılı olarak hazırlayabileceği gibi sınıf içinde sözlü olarak da paylaşabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: KUR'AN-I KERİM'DE ALLAH (CC) İNANCI

Bu temada öğrencilerden Allah'ın (cc) varlığı ve birliği ile ilgili akli ve nakli delilleri kullanabilmeleri, Allah-âlem ilişkisiyle ilgili konuları sorgulayabilmeleri, Allah (cc) inancının hayata yansımalarını yorumlayabilmeleri, Allah-âlem ilişkisi konusunu incelerken Kur'an-ı Kerim meallerine başvurabilmeleri beklenmektedir.

DERS SAATİ 18

ALAN BECERİLERİ DAB5. Dinî Delillere Başvurma (DAB5.1. Akli/Nakli Delilleri Kullanma), DAB1. Temel Kaynakları Kullanma (DAB1.1. Kur'an-ı Kerim Meallerine Başvurma)

KAVRAMSAL BECERİLER KB2.8. Sorgulama, KB2.14. Yorumlama

EĞİLİMLER E3.1. Muhakeme, E3.4. Gerçeği Arama, E3.7. Sistematiçlik

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB1.3. Kendine Uyarlama (Öz Yansıtırna), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler D6. Dürüstlük, D9. Merhamet, D14. Saygı, D15. Sevgi

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER Kelam, Felsefe

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER KB2.6. Bilgi Toplama

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KAK-I 2.1. Allah'ın (cc) varlığı ve birliği ile ilgili akli ve naklî delilleri kullanabilme

- a) Allah'ın (cc) varlığı ve birliğine dair akli ve naklî delilleri toplar.
- b) Allah'ın (cc) varlığı ve birliğine dair topladığı deliller arasında ilişki kurar.
- c) Allah'ın (cc) varlığı ve birliğine ilişkin topladığı delillere dayalı değerlendirme yapar.
- ç) Allah'ın (cc) varlığı ve birliğini açıklarken akli ve naklî delillere yer verir.

KAK-I 2.2. Allah-âlem ilişkisiyle ilgili konuları sorgulayabilme

- a) Allah-âlem ilişkisini tanımlar.
- b) Allah-âlem ilişkisi hakkında sorular sorar.
- c) Allah-âlem ilişkisi hakkında bilgi toplar.
- ç) Allah-âlem ilişkisi hakkında topladığı bilgilerin doğruluğunu değerlendirir.
- d) Topladığı bilgilerden hareketle Allah-âlem ilişkisi hakkında çıkarım yapar.

KAK-I 2.3. Allah (cc) inancının hayata yansımalarını yorumlayabilme

- a) Allah (cc) inancının hayata yansımalarını inceler.
- b) Allah (cc) inancının hayata yansımalarını bağlamı içerisinde ele alır.
- c) Allah (cc) inancının hayata yansımalarını nesnel ve doğru şekilde yeniden ifade eder.

KAK-I 2.4. Allah-âlem ilişkisi konusunu incelerken Kur'an-ı Kerim meallerine başvurabilme

- a) Kur'an-ı Kerim'den Vakıa suresinin 60-74. ayetlerinin meallerini bulur.
- b) Ayetlerde geçen şahıs, konu ve kavramları belirler.
- c) Ayetleri, içeriklerine göre sınıflandırır.
- ç) Ayetlerin meallerinden konuyla ilgili çıkarımlar yapar.
- d) Ayetlerden yaptığı çıkarımlara günlük hayatında yer verir.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Allah'ın (cc) Varlığı ve Birliği
Allah-Âlem ilişkisi
Allah (cc) İnancının Hayata Yansımaları
Ayetlerden Mesajlar: Vakıa Suresinin 60-74. Ayetleri

Anahtar Kavramlar

akli delil, âlem, naklî delil, tevhit

ÖĞRENME KANITLARI (ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME)

Bu temanın ölçme ve değerlendirme sürecinde açık uçlu soru, kısa cevaplı soru, çalışma yaprağı, öğrenme günlüğü, tanılayıcı dallanmış ağaç kullanılabilir. Öğrencilerden performans görevi olarak "Allah(cc) İnancının Hayata Yansımaları" konusunda köşe yazısı yazmaları istenebilir. Bu performans görevi bilgiyi kullanma, dil ve anlatım kurallarına uygunluk, kaynak kullanma, metnin kapsam geçerliliği ölçütlerine göre öz değerlendirme formu ve dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Sonuç değerlendirmede performans görevlerine yer verilebileceği gibi yazılı yoklamalar da kullanılabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin Allah'ın (cc) tek ilah olduğu ve âlemin mutlak yaratıcısı olduğu bilgisine sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

- Öğrencilere “Allah’ın (cc) varlığını gösteren akli ve naklî deliller hakkında neler biliyorsunuz?” sorusu yöneltilebilir.
- “Tecrübe ve gözlemlerinizden hareketle Allah (cc) ile yaratılmışlar arasındaki ilişki hakkında neler söyleyebilirsiniz?” sorusu yöneltilerek verdikleri cevaplarla öğrencilerin ön bilgileri kontrol edilebilir.
- Öğrencilere “Allah (cc) inancı insanın günlük hayatını nasıl etkiler?” sorusu yöneltilerek onların hazır bulunuşlukları tespit edilebilir.
- Öğrencilere “Allah-âlem ilişkisi konusunda bilgi edinebileceğimiz temel kaynaklar nelerdir?” sorusu yöneltilebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin âlemin yaratılışı ve işleyişi hakkında biyoloji, coğrafya, fizik ve kimya gibi derslerde öğrendikleri bilgiler, ilgili görseller ve dijital içerikler aracılığıyla evrendeki düzene dikkat çekilebilir. Bu düzen ile Allah’ın (cc) yaratıcılığı arasında ilişki kurulabilir.

Öğrenme-Öğretme**Uygulamaları****KAK-I 2.1**

Öğrencilere “Akli ve naklî deliller hakkında neler biliyorsunuz?” sorusu yöneltilir. Öğrencilerden kâinatta Allah’ın (cc) varlığına ve birliğine delil olan örnekler bulmaları istenir. Bu örneklerden hareketle tevhit inancı açıklanır. Bu bağlamda tevhidin zıddı olan şirk kavramına değinilir. Allah’ın (cc) varlığı ve birliği ile ilgili akli ve naklî delillere kısaca değinilir. Öğrenciler bu delillerden hareketle konuya ilişkin bilgi toplar (**KB2.6**). Elde ettikleri bilgiler aracılığıyla akli ve naklî deliller arasında ilişki kurar (**E3.1**). Bu süreçte çember tekniği kullanılabilir (**SDB2.2**). Öğrenciler, öğretmen rehberliğinde Allah’ın (cc) varlığı ve birliği konusunda delillere dayalı değerlendirme yapar. Peygamberlerin kullandığı akli delillerden bahsedilir. Allah’ın (cc) varlığı ve birliği açıklanırken yerine göre akli ve naklî deliller kullanılır. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında çalışma yaprağı kullanılabilir.

KAK-I 2.2

Konuyla ilgili kısa bir belgesel, görsel veya örnek olay öğrencilerle paylaşılır. Öğrencilerin paylaşılan materyalden yararlanarak Allah-âlem ilişkisi hakkında merak ettiklerini ifade etmeleri sağlanır. Öğrencilerden Allah-âlem ilişkisi hakkında gerçeği arama isteğiyle sorular sormaları ve konu hakkındaki bilgileri bir araya getirip bu soruları cevaplamaları istenir (**E3.4**). Bu süreçte 5N1K tekniği kullanılabilir. Allah’ın (cc) zatî ve sübutî sıfatlarına, tevhit inancının âlemdeki düzen ve uyumla ilişkisine, Allah’ın (cc) birliği ile tabiatın işleyişi arasındaki ilişkiye değinilir. Öğrencilerden gruplara ayrılarak tevhit inancı bağlamında Allah-âlem ilişkisine dair Kur’an-ı Kerim ve sünnetten, İslam düşüncülerinin görüşlerinden ve bilimsel çalışmalardan bilgi toplamaları, Allah’ın (cc) zatî ve sübutî sıfatlarının âlemdeki yansımalarına örnek vermeleri istenir (**OB1**). Öğrencilerin edindikleri bilgileri sınıf ortamında paylaşmaları sağlanır. Bu süreçte panel tekniği kullanılabilir (**SDB2.1**). Öğrenciler, düşüncelerini açık bir şekilde ele almanın önemini fark ederek çalışmalarını kararlılıkla yürütürler. Toplanan bilgilerin doğruluğu öğretmen rehberliğinde değerlendirilir ve öğrencilerden çıkarımda bulunmaları istenir. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında öğrencilere öğrenme günlüğü hazırlatılabilir.

KAK-I 2.3

Allah'a (cc) inanmanın teorik bir inanç olmaktan çok hayata yansıyan yönünün olduğu belirtilir. Allah (cc) inancının hayata yansımaları incelenir. Bu çerçevede Allah (cc) inancının Müslümanlara adalet, dürüstlük, merhamet, mütevazılık, nezaket, yardımseverlik, sevgi ve saygı değerlerini kazandırdığı vurgulanır (**D6.2, D9.2, D14.1, D15.2**). Hz. Peygamber döneminde ve günümüzde İslam'ı seçen kişilerden örnekler verilir. Bu kişilerin Müslüman olduktan sonra hayatlarındaki değişime dair farkındalık oluşturulur (**SDB3.3**). Konu kapsamında e-içeriklere yer verilebilir. Allah (cc) inancının kişinin hayatındaki yansımaları konu bağlamında ele alınır. Öğrencilerin Allah (cc) inancının kendi hayatlarındaki etkilerini ifade etmelerine imkân tanınır (**SDB1.3**). Bu süreçte öğrencilerden konu ile ilgili kısa metin yazmaları istenebilir. Öğrencilerden performans görevi olarak "Allah (cc) İnancının Hayata Yansımaları" konusunda köşe yazısı yazmaları istenebilir. Bu performans görevi bilgiyi kullanma, dil ve anlatım kurallarına uygunluk, kaynak kullanma, metnin kapsam geçerliliği ölçütlerine göre öz değerlendirme formu ve dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında açık uçlu ve kısa cevaplı sorular kullanılabilir.

KAK-I 2.4

Allah-âlem ilişkisi incelenirken Kur'an-ı Kerim meallerine başvurma'nın önemi vurgulanır. Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından yayımlanan matbu ve dijital meallerden Vakıa suresinin 60-74. ayetleri bulunarak incelenir (**OB2**). Ayetlerde geçen şahıs, konu ve kavramlar hakkında bilgi verilir. Öğrencilerden ayetleri içeriklerine göre sınıflandırmaları istenir (**E3.7**). Bu süreçte bilgi kartları kullanılabilir. Öğrenciler ayet meallerinden hareketle çıkarımlarda bulunur. Bu çıkarımlara kendi hayatından örnekler verir. Bu süreçte öğrenme günlüğü kullanılır. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında bilgi kartları kullanılabilir.

FARKLI LAŞTIRMA

Zenginleştirme Allah'ın (cc) kâinatla olan ilişkisini daha kapsamlı ele alabilmesi için öğrenciden evrendeki düzenin işleyişiyle ilgili su döngüsü, ekosistem, gezegen hareketleri vb. bir konuyu seçmesi ve bu konunun Allah'ın (cc) yaratma sıfatıyla nasıl ilişkilendirilebileceğini yazması istenebilir. Öğrenci aynı zamanda tarihten bir şahsiyet (Hz. Ömer, Mevlana, Malcolm X) seçerek Allah (cc) inancının bu kişinin davranışlarına nasıl yansıdığını anlatan kısa bir biyografi çalışması yapabilir.

Destekleme Doğadan alınan örnekler (güneşin doğuşu, mevsim döngüsü, canlıların yapısı) üzerinden Allah'ın (cc) kudretine dikkat çekilir. Öğrenciden çevresindeki doğal güzellikleri gözlemlemesi ve bu güzellikleri yaratıcı ile ilişkilendirdiği birer cümle kurması istenebilir. Öğrenciden Allah (cc) inancının günlük yaşantısını nasıl yönlendirdiğine dair yazılı veya sözlü bir anlatımda bulunması istenebilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: KUR'AN-I KERİM'DE İNSAN

Bu temada öğrencilerden insanın Kur'an-ı Kerim'de bildirilen sorumluluklarını idrak edebilmeleri, Kur'an-ı Kerim'den insan psikolojisiyle ilgili bilgi toplayabilmeleri, müminlerin özellikleri hakkında Kur'an-ı Kerim meallerine başvurabilmeleri beklenmektedir.

DERS SAATİ 16

ALAN BECERİLERİ DAB4. Tefekkür (DAB4.5. İdrak Etme), DAB1. Temel Kaynakları Kullanma (DAB1.1. Kur'an-ı Kerim Meallerine Başvurma)

KAVRAMSAL BECERİLER KB2.6. Bilgi Toplama

EĞİLİMLER E3.1. Muhakeme, E3.3. Yaratıcılık, E3.4. Gerçeği Arama

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB2.2. İş Birliği

Değerler D6. Dürüstlük, D8. Mahremiyet, D12. Sabır, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER Psikoloji

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KAK-I 3.1. İnsanın Kur'an-ı Kerim'de bildirilen sorumluluklarını idrak edebilme

- a) İnsanın Kur'an-ı Kerim'de bildirilen sorumluluklarını tefekkür eder.
- b) Tefekkür sürecinde insanın sorumluluklarıyla ilgili çıkarımlarda bulunur.
- c) İnsanın sorumluluklarıyla ilgili ulaştığı çıkarımları değerlendirir.

KAK-I 3.2. Kur'an-ı Kerim'den insan psikolojisiyle ilgili bilgi toplayabilme

- a) Kur'an-ı Kerim'den insan psikolojisiyle ilgili bilgilere ulaşmak için kullanacağı ayetleri belirler.
- b) Belirlediği ayetlerden insan psikolojisi hakkında bilgi toplar.
- c) İnsan psikolojisi hakkında ulaştığı bilgileri doğrular.
- ç) İnsan psikolojisi hakkında elde ettiği bilgileri kaydeder.

KAK-I 3.3. Müminlerin özellikleri hakkında Kur'an-ı Kerim meallerine başvurabilme

- a) Müminun suresinden müminlerin özelliklerini anlatan ayetlerin meallerini bulur.
- b) Ayetlerde geçen şahıs, konu ve kavramları belirler.
- c) Ayetleri içeriklerine göre sınıflandırır.
- ç) Ayetlerin meallerinden konuyla ilgili çıkarım yapar.
- d) Ayetlerden yaptığı çıkarımlara günlük hayatında yer verir.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Yeryüzünün Halifesi: İnsan
Kur'an-ı Kerim'de İnsan Psikolojisi
Ayetlerden Mesajlar: Müminun Suresinin 1-11. Ayetleri

Anahtar Kavramlar

imtihan, irade, mümin, nefis, sorumluluk

ÖĞRENME KANITLARI (ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME)

Bu temanın ölçme ve değerlendirme sürecinde çalışma yaprağı, çıkış kartı, 3-2-1 kartı, gazete yazısı yazma kullanılabilir. Öğrencilerden performans görevi olarak "günümüz insanının yaşadığı ahlaki ve psikolojik sorunlara karşı Kur'an-ı Kerim'in çözüm önerileri" konulu konuşma metni hazırlamaları istenebilir. Bu performans görevi konuyu araştırma, kaynak kullanma, metnin konuyu kapsamaması, dil ve anlatım kurallarına uygunluk ölçütlerine göre öz değerlendirme formu ve dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Sonuç değerlendirmede performans görevlerine yer verilebileceği gibi yazılı yoklamalar da kullanılabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin, akıl ve irade sahibi olan insanın bu dünyada imtihan edildiği bilgisine sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

- Öğrencilere “İnsan yeryüzünün halifesidir.” ifadesinden ne anlıyorsunuz?” sorusu yöneltilerek onların konu hakkındaki görüşleri alınabilir.
- Öğrencilere “Kur’an-ı Kerim, insanı nasıl tanımlar?” sorusu yöneltilerek öğrencilerin ön bilgileri harekete geçirilebilir.
- Öğrencilere “Müminlerin Kur’an-ı Kerim’de anlatılan özellikleri nelerdir?” sorusu yöneltilir.

Köprü Kurma

Öğrencilere, “İnsanın varlıklar arasındaki yeri nedir?” sorusu yöneltilerek insanın sahip olduğu ayrıcalıkların fark edilmesi sağlanabilir. Ardından insana verilen üstün yeteneklerin, günümüz teknolojisinin ortaya çıkmasına ve gelişmesine zemin hazırladığı vurgulanabilir. Bu bağlamdan hareketle Kur’an-ı Kerim’in insana verdiği değer ele alınır ve bu değer üzerinden konuyla ilişki kurulabilir.

Öğrenme-Öğretme**Uygulamaları****KAK-I 3.1**

Beyin fırtınası tekniği kullanılarak öğrencilere “İnsan niçin yaratılmış olabilir?” sorusu yöneltilir. Ayetlerden hareketle insanı diğer canlılardan ayıran özelliklere değinilir. Allah’ın (cc) insana verdiği değer ve bu değerlerin sonuçları vurgulanır. Öğrencilerden Bakara suresi 30. ayeti, Ahzab suresi 72. ayeti ve Mülk suresinin 2. ayeti başta olmak üzere insanın sorumluluklarından bahseden ayetleri incelemeleri istenir. Öğrenciler bu ayetlerden hareketle insanın Kur’an-ı Kerim’de anlatılan sorumlulukları üzerinde tefekkür eder ve bu sorumluluklarla ilgili çıkarımlarda bulunur (**OB1, E3.1**). İnsanın sorumluluklarıyla ilgili ulaştığı çıkarımları değerlendirir (**D16.3**). Bu süreçte düşün-eşleş-paylaş tekniği kullanılır (**SDB2.2**). Konuyla ilgili ayetlerden hareketle insanın sorumlulukları açıklanır. Bu bağlamda peygamberlerin gönderiliş amaçlarından birinin insanlara sorumluluklarını hatırlatmak olduğu vurgulanır. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında öğrencilerden gazete yazısı yazmaları istenebilir. Bu yazı dereceleme ölçeği ile değerlendirilebilir.

KAK-I 3.2

Öğrenciler öğretmen rehberliğinde insanın psikolojik yönü ile ilgili bilgilere ulaşmak için yararlanacakları ayet meallerini belirler. Kur’an-ı Kerim’de insan psikolojisi ile ilgili olarak nefis kavramı üzerinde durulur. Nefsin, insanın içsel eğilimleriyle sınırlı olduğu bir alan olduğuna yer verilir. Nefsin; nefsiemmare, nefsilevvame ve nefsimutmainne gibi mertebeleriyle insanın ruhsal gelişiminin aşamaları ortaya konur. Kalbin, Kur’an-ı Kerim’de inanç, niyet, düşünme ve duyguların merkezi olarak yer aldığına değinilir. Öğrencilerden öfke, sabır, korku, kıskançlık, acelecilik ve unutkanlık gibi özelliklerin Kur’an-ı Kerim’de nasıl ifade edildiğini incelemeleri ve bu özelliklerin insan davranışlarıyla ilişkisini sorgulamaları istenir. Bu özelliklerin dengeli şekilde yönetilmesi gerektiği vurgulanır. Sabır, tevekkül ve cesaret kavramları açıklanarak bu kavramların insanın zorluklar karşısındaki psikolojik dayanıklılığı ile ilişkisi vurgulanır. Bu bağlamda peygamber kıssalarından örnekler verilir (**D12.2**). Öğrencilerden Kur’an-ı Kerim’de mümin, kâfir, müşrik, münafık kavramlarıyla ifade edilen kimselerin sahip olduğu özellikler hakkında bilgi toplamaları istenir (**E3.4**). Yapılan çalışmalar kontrol listesi ile değerlendirilebilir. Elde edilen bilgiler, adı geçen kaynakların ilgili bölümleri incelenerek öğretmen rehberliğinde doğrulanır. Kur’an-ı Kerim’de insan psikolojisi ile ilgili ulaşılan bilgiler kaydedilirken öğrencilerin kısa bir metin yazmaları, konuya ilişkin görselleri inceleyerek özgün afiş, broşür ya da duvar gazetesi hazırlamaları veya dijital bir materyal oluşturmaları istenebilir (**OB4, E3.3**). Öğrencilerden performans görevi olarak “günümüz insanının yaşadığı ahlaki ve psikolojik sorunlara karşı Kur’an-ı Kerim’in çözüm önerileri” konulu konuşma metni hazırlamaları istenebilir. Bu performans görevi konuyu araştırma, kaynak kullanma, metnin konuyu kapsamı, dil ve anlatım kurallarına uygunluk ölçütlerine göre öz değerlendirme formu ve dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında çıkış bileti kullanılabilir.

KAK-I 3.3

Müminun suresinin 1-11. ayetleri Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından yayımlanan matbu ve dijital meallerden bulunarak incelenir **(OB2)**. Ayetlerde geçen şahıslara, konulara ve kavramlara yer verilir **(D6.2, D8.1)**. Öğrenciler ayetleri içeriklerine göre bilgi kartları oluşturarak sınıflandırır. Öğrenciler ayet meallerinden hareketle konuyla ilgili çıkarımlar yapar. Bu çıkarımlara kendi hayatından örnekler verir. Bu süreçte öz değerlendirme formu kullanılır. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında 3-2-1 kartı kullanılabilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrenciden Kur'an-ı Kerim'de insanın iç dünyasına dair verilen örnekler (Hz. Yakub'un sabrı, Hz. Yunus'un pişmanlığı vb.) üzerinden bir kişilik analizi çalışması yapması istenebilir. Öğrencinin, ayetlerin mealleri ve kısa açıklamalarından hareketle duyguların bireyin davranışları üzerindeki etkisi hakkında düşünmesi sağlanır. Öğrenciden kendi yaşadığı bir duygusal deneyimi, Kur'an-ı Kerim'deki bir örnekle ilişkilendirerek kısa bir hikâye veya drama metni yazması istenebilir.

Destekleme Kur'an-ı Kerim'de insan davranışlarına değinilen ayetler sadeleştirilerek öğrenciye sunulur. Öğrenciden bu ayetlerdeki korku, umut, kibir, sabır vb. kavramları tanıması ve kendi hayatında bu duyguları nasıl yönettiğini anlatması istenebilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: KUR'AN-I KERİM'DEN KAVRAMLAR

Bu temada öğrencilerden Kur'an-ı Kerim'de yer alan emir bilmaruf nehiy anilmünker, takva, zikir ve dua kavramlarını bağlamına uygun kullanabilmeleri, Araf suresinin 200-201. ayetlerini yorumlayabilmeleri beklenmektedir.

DERS SAATİ 18

ALAN BECERİLERİ DAB3. Tahkik (DAB3.2. Dinî Kavramları Bağlamına Uygun Kullanma, DAB3.3. Dinî Metinleri Yorumlama)

KAVRAMSAL BECERİLER -

EĞİLİMLER E3.3. Yaratıcılık, E3.5. Açık Fikirlilik, E3.6. Analitiklik

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB2.1. İletişim

Değerler D12. Sabır

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER Türk Dili ve Edebiyatı

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER DAB3. Tahkik (DAB3.1. Dinî Kavramları Ayırt Etme)

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KAK-I 4.1. Kur'an-ı Kerim'de yer alan emir bilmaruf nehiy anilmünker, takva, zikir ve dua kavramlarını bağlamına uygun kullanabilme

- a) Kur'an-ı Kerim'de yer alan emir bilmaruf nehiy anilmünker, takva, zikir ve dua kavramlarını fark eder.
- b) Emir bilmaruf nehiy anilmünker, takva, zikir ve dua kavramları arasında ilişki kurar.
- c) Emir bilmaruf nehiy anilmünker, takva, zikir ve dua kavramlarının benzerliklerini ve farklılıklarını açıklar.
- ç) Emir bilmaruf nehiy anilmünker, takva, zikir ve dua kavramlarına sözlü ve yazılı iletişimde bağlamına uygun olarak yer verir.

KAK-I 4.2. Araf suresinin 200-201. ayetlerini yorumlayabilme

- a) Araf suresinin 200-201. ayetlerini yorumlama konusunda yararlanabileceği ilke ve ölçütleri belirler.
- b) Belirlenen ölçütler çerçevesinde Araf suresinin 200-201. ayetlerini inceler.
- c) Araf suresinin 200-201. ayetlerinin içeriğini bağlamı içinde kendi cümleleri ile ifade eder.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Emir bilmaruf nehiy anilmünker
Allah'a(cc) Karşı Saygı: Takva
Allah'ı(cc) Anmak: Zikir ve Dua
Ayetlerden Mesajlar: Araf Suresinin 200-201. Ayetleri

Anahtar Kavramlar

dua, emir bilmaruf nehiy anilmünker, takva, zikir

ÖĞRENME KANITLARI (ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME)

Bu temanın ölçme ve değerlendirme sürecinde boşluk doldurma, eşleştirme, doğru-yanlış, açık uçlu, kısa cevaplı sorular ve kavram haritası kullanılabilir. Öğrencilerden performans görevi olarak "Kur'an-ı Kerim'den Kavramlar" teması ile ilgili bilgi haritası hazırlamaları istenebilir. Bu performans görevi; konu hakkında bilgi toplama, ilişkilendirme, çözümleme, çıkarım yapma ve sunma ölçütlerine göre öz değerlendirme formu ve dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Sonuç değerlendirmede performans görevlerine yer verilebileceği gibi yazılı yoklamalar da kullanılabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin, emir bilmaruf nehiy anilmünker, takva, zikir ve dua kavramlarının dinî terimler arasında yer aldığı bilgisine sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

- Öğrencilere iyiliği emretmek ve kötülüğü engellemek konusunun Kur'an-ı Kerim'de nasıl geçtiği sorulabilir.
- Öğrencilere takva kavramının ne anlama geldiği ve takva kavramı içerisinde değerlendirilebilecek davranışların neler olduğu sorulabilir.
- Öğrencilere "Kur'an-ı Kerim'de geçen 'zikir' ve 'dua' kelimelerinin anlamları neler olabilir?" sorusu yöneltilebilir.
- Öğrencilere takva ile ilgili video/metinden hareketle konuyla ilgili sorular sorulabilir.

Köprü Kurma

"Kim bir kötülük görürse onu eliyle değiştirsin. Şayet eliyle değiştirmeye gücü yetmezse diliyle değiştirsin. Diliyle değiştirmeye de gücü yetmezse, kalbiyle düzeltme cihetine gitsin ki bu iman en zayıf derecesidir." (Müslim, "İman", 78) hadis-i şerifiyle müminin kötülük karşısındaki tavrı arasında öğrencilerin ilişki kurmaları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları KAK-I 4.1

İslam'ın temel kaynaklarından hareketle emir bilmaruf nehiy anilmünker, takva, zikir ve dua kavramlarının anlamları açıklanarak öğrencilerin bu kavramları fark etmeleri sağlanır. Emir bilmaruf nehiy anilmünker kavramı açıklanırken İslam'a aykırı olmayan gelenek ve göreneklerin de maruf kapsamında olduğuna değinilir. Takvanın hem kalbî hem de amelî boyutunun olduğu vurgulanır. Zikir kavramı açıklanırken kalp ve dil ile yapılan zikir türlerinden bahsedilir. Dua kavramı açıklanırken duanın önemine ve adabına değinilir (**D12.1**). Öğrencilerden kavramlar arasında ilişki kurmaları istenir (**E3.6**). Öğrenciler kavramların benzerliklerini ve farklılıklarını açıklar (**DAB3.1**). Bu süreçte eşleştirme tekniği kullanılabilir. Öğrencilerden bu kavramların günlük hayattaki yansımalarına örnek vermeleri istenir. Sözlü veya yazılı iletişimde bu kavramlara bağlamına uygun olarak yer vermeleri beklenir (**OB1, SDB2.1**). Bu süreçte öğrencilerden kavramlarla ilgili gazete yazısı yazmaları istenebilir. Öğrencilerden performans görevi olarak "Kur'an-ı Kerim'den Kavramlar" teması ile ilgili bilgi haritası hazırlamaları istenebilir. Bu performans görevi; konu hakkında bilgi toplama, ilişkilendirme, çözümleme, çıkarım yapma ve sunma ölçütlerine göre öz değerlendirme formu ve dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında öğrencilerden kavram haritası hazırlamaları istenebilir. Hazırlanan kavram haritası, dereceleme ölçeği ile değerlendirilebilir.

KAK-I 4.2

Araf suresinin 200-201. ayetlerini Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından yayımlanan matbu ve dijital meallerden bulunur (**OB2**). Araf suresinin 200-201. ayetlerini yorumlama konusunda nüzul sebebi, Kur'an-ı Kerim'in bütünlüğü ve ayetin bağlamına dikkat etmek gibi ölçütler belirlenir. Bu süreçte beyin fırtınası tekniği kullanılır (**E3.5**). Belirlenen ölçütler çerçevesinde Araf suresinin 200-201. ayetlerini incelenir. Öğrencilerden ayetin içeriğini bağlamından koparmadan kendi cümleleriyle ifade etmeleri istenir. Bu süreçte RAFT tekniği kullanılır (**E3.3**). Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında kısa cevaplı ve açık uçlu sorular kullanılabilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Kur'an-ı Kerim'de geçen dua örnekleri (Taha suresi 25-28. ayetler ve Bakara suresi 286. ayet) verilir. Öğrenciden bu duaların anlamlarını araştırması, bağlamlarını öğrenmesi ve bu duaları kendi hayatına nasıl uygulayabileceğini yazması beklenebilir. Öğrenciden "Ben Allah'ı (cc) nasıl anarım?" sorusuna özgün cevaplar vermesi (şiir, mektup, kısa video, dua defteri tasarımı) istenebilir. Dua ile psikolojik rahatlama arasındaki ilişki üzerine bir araştırma yapması istenebilir.

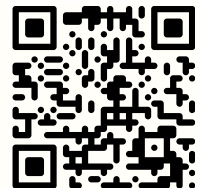
Destekleme

Takva kavramının anlaşılmasını sağlamak amacıyla öğrenciyle "saygı" kavramı üzerine kısa sohbetler yapılabilir. Allah'a (cc) saygının, bireyin davranışlarına nasıl yansıdığı örneklerle anlatılır. Öğrenciden "Takvalı bir insan nasıl davranır?" sorusuna kendi ifadeleriyle yanıt vermesi ya da konuya ilişkin resim çizmesi istenebilir. Takva ile ilgili kısa metinler sadeleştirilerek sunulur, sesli okuma ve rehberlik desteği sağlanabilir.

ÖĞRETMEN

YANSITMALAR

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. KUR'AN'IN ANA KONULARI DERSİ (II) ÖĞRETİM PROGRAMI'NA AİT TEMALAR

1. TEMA: KUR'AN-I KERİM'İ ANLAMAK

Bu temada öğrencilerden Kur'an-ı Kerim'in indirildiği ortam hakkında bilgi toplayabilmeleri, Kur'an-ı Kerim'in gönderiliş amacıyla ilgili görüşleri yapılandırabilmeleri, Kur'an-ı Kerim'i anlamının ve ona uygun yaşamının önemini yorumlayabilmeleri ve Yunus suresinin 57. ayetini yorumlayabilmeleri beklenmektedir.

DERS SAATİ 16

ALAN BECERİLERİ DAB3. Tahkik (DAB3.3. Dinî Metinleri Yorumlama)

KAVRAMSAL BECERİLER KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.13. Yapılandırma, KB2.14. Yorumlama

EĞİLİMLER E1.2. Bağımsızlık, E1.6. Seçicilik, E3.1. Muhakeme, E3.4. Gerçeği Arama, E3.7. Sistemlilik

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB1.3. Kendine Uyarlama (Öz Yansıtma), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

Değerler D1. Adalet, D10. Mütevazılık, D14. Saygı

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER Peygamberimizin Hayatı, İslam Tarihi

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER DAB1. Temel Kaynakları Kullanma (DAB1.1. Kur'an-ı Kerim Meallerine Başvurma)

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KAK-II 1.1. Kur'an-ı Kerim'in indirildiği ortam ile ilgili bilgi toplayabilme

- a) Kur'an-ı Kerim'in indirildiği ortam ile ilgili bilgilere ulaşmak için kullanacağı ayetleri belirler.
- b) Belirlediği ayetlerden Kur'an-ı Kerim'in indirildiği ortam hakkında bilgi toplar.
- c) Kur'an-ı Kerim'in indirildiği ortam hakkında ulaştığı bilgileri doğrular.
- ç) Kur'an-ı Kerim'in indirildiği ortam hakkında elde ettiği bilgileri kaydeder.

KAK-II 1.2. Kur'an-ı Kerim'in gönderiliş amacıyla ilgili görüşleri yapılandırabilme

- a) Kur'an-ı Kerim'in gönderiliş amacıyla ilgili görüşleri inceleyerek hiyerarşik, nedensel ya da mantıksal ilişkiler ortaya koyar.
- b) Tespit ettiği ilişkilerle ilgili ön bilgilerden yararlanarak uyumlu bir bütün oluşturur.

KAK-II 1.3. Kur'an-ı Kerim'i anlamının ve ona uygun yaşamının önemini yorumlayabilme

- a) Kur'an-ı Kerim'i anlamının ve ona uygun yaşamının önemini inceler.
- b) Kur'an-ı Kerim'i anlamının ve ona uygun yaşamının önemini kendisi için anlamlı hâle getirir.
- c) Kur'an-ı Kerim'i anlamının ve ona uygun yaşamının önemini nesnel ve doğru bir şekilde ifade eder.

KAK-II 1.4. Yunus suresinin 57. ayetini yorumlayabilme

- a) Temel İslam bilimlerinin usullerine göre Yunus suresinin 57. ayetini yorumlama konusunda yararlanabileceği ilke ve ölçütleri belirler.
- b) Belirlenen ilke ve ölçütler çerçevesinde Yunus suresinin 57. ayetini inceler.
- c) Yunus suresinin 57. ayetinin içeriğini bağlamı içinde kendi cümleleri ile ifade eder.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Kur'an-ı Kerim'in İndirildiği Ortam

Kur'an-ı Kerim'in Gönderiliş Amacı

Kur'an-ı Kerim'i Anlamak ve Ona Uygun Yaşamak

Ayetlerden Mesajlar: Yunus Suresi 57. Ayet

Anahtar Kavramlar

asabiyet, cahiliye, Kur'an-ı Kerim, nüzul

ÖĞRENME KANITLARI (ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME)

Bu temanın ölçme ve değerlendirme sürecinde çıkış kartı, bilgi kartı, yapılandırılmış grid, açık uçlu soru, deneme yazısı, 3-2-1 kartı gibi ölçme araçları kullanılabilir. Öğrencilerden performans görevi olarak "Kur'an-ı Kerim'i Anlamanın ve Ona Uygun Yaşamının Önemi" hakkında fanzin hazırlamaları istenebilir. Bu performans görevi bilgi toplama, inceleme, yorumlama, dil ve anlatım kurallarına uyma, tasarım yapma ve sunma ölçütlerine göre öz değerlendirme formu ve dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Sonuç değerlendirmede performans görevlerine yer verilebileceği gibi yazılı yoklamalar da kullanılabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'in Allah (cc) tarafından Peygamber Efendimiz'e gönderildiğini ve onun insanları doğruya yönlendirdiğini bildikleri kabul edilir. Ayrıca Kur'an-ı Kerim'i anlamanın ve onun öğütlerine göre yaşamının önemli olduğunu anladıkları varsayılır.

Ön Değerlendirme Süreci

- "Kur'an-ı Kerim'in indirildiği dönemde Arap toplumunun belirgin özellikleri nelerdir?" sorusu yöneltilerek öğrencilerin hazır bulunuşlukları tespit edilebilir.
- "Kur'an-ı Kerim'in gönderilmesinin temel amacı nedir?" sorusu yöneltilerek öğrencilerin hazır bulunuşlukları tespit edilebilir.
- "Kur'an-ı Kerim'in emir ve yasaklarını günlük hayatınıza ne ölçüde yansıtabiliyorsunuz?" sorusu sorulabilir.

Köprü Kurma

Bir şehri ilk kez gezerken harita, navigasyon veya bir rehberle duyulan ihtiyaç ile hayat yolculuğunda doğru kararlar verebilmek ve "manen kaybolmamak" için Kur'an-ı Kerim'e duyulan ihtiyaç arasında öğrencilerin ilişki kurmaları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

KAK-II 1.1

Öğretmen rehberliğinde Kur'an-ı Kerim'in indirildiği ortam ile ilgili bilgilere ulaşmak için başta Kur'an-ı Kerim olmak üzere kullanılacak kaynaklar belirlenir. Öğrenciler bu kaynaklardan Kur'an-ı Kerim'in indirildiği ortamın coğrafi, dinî, sosyal, kültürel, siyasi ve ekonomik yapısı hakkında bilgi toplar (**DAB1.1, E3.4, OB1**). Ulaştığı bilgileri öğretmen rehberliğinde doğrular. Mekke'nin coğrafi özellikleri anlatılırken birçok bölgede çöl ikliminin hâkim olması nedeniyle tarım olanaklarının sınırlı olduğundan bahsedilir. Dinî yapı anlatılırken cahiliye âdetlerine, putperestliğin yaygın olduğuna, toplumdaki ahlaki çöküntüye değinilir. Sosyal yapıdan söz edilirken toplumda kabileciliğin ve köleliğin yaygın olduğu vurgulanır. Ekonomik ve kültürel yapı anlatılırken Mekke'nin ticaret merkezi olduğundan Ukaz panayırından ve şiir kültüründen bahsedilir (**OB5**). Siyasi yapı bağlamında cahiliye ve asabiyet kavramları hakkında bilgi verilir. Öğrencilerden Kur'an-ı Kerim'in indirildiği ortam hakkında elde ettikleri bilgileri kaydetmeleri için 3-2-1 kartları hazırlamaları istenebilir (**SDB1.3**). Öğrencilerden Kur'an-ı Kerim'in indirildiği dönemde Mekke'de yaşayan bir Müslüman'ın (Hz. Ebubekir, Hz. Hatice, Hz. Zeyd, Hz. Sümeyye, Hz. Bilal) yerine geçerek arkadaşlarından gelen soruları cevaplamaları istenebilir. Bu süreçte sıcak koltuk tekniği kullanılabilir. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında yapılandırılmış grid kullanılabilir.

KAK-II 1.2

İbrahim suresi 1. ayet başta olmak üzere çeşitli ayetlerden (Bakara suresi 2. ve 185. ayetler, İbrahim suresi 52. ayet, İsra suresi 82. ayet ve Nahl suresi 89. ayet) ve konuyla ilgili hadisîşeriflerden yararlanılarak Kur'an-ı Kerim'in gönderiliş amacına değinilir. İnsanlara hidayet için gönderilen diğer ilahi kitapların tahrif edilmesinden dolayı Kur'an-ı Kerim'in gönderildiği vurgulanır. Kur'an-ı Kerim'in, Hüda ve Mev'iza gibi isimleriyle gönderiliş amacı arasındaki ilişkiye dikkat çekilir. Bakara suresi 30. ayet, Ahzab suresi 72. ayet ve Mülk suresinin 2. ayeti başta olmak üzere insanın sorumluluklarından bahseden ayetler incelenir. Öğrencilerden Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından yayımlanan matbu ve dijital mealleri kullanarak insanın nefsine uymaya meyilli olan yapısından bahseden ayetleri listelemeleri (Nisa suresi 135. ayet, Araf suresi 176. ayet, Rad suresi 37. ayet, Müminun suresi 71. ayet, Furkan suresi 43. ayet, Muhammed suresi 14. ayet) ve bu ayetleri insanın rehberliğe olan ihtiyacı bağlamında düşünmeleri istenir **(OB2)**. Öğrenciler ayetlerden hareketle insanın bir rehber olan ihtiyacı ile Kur'an-ı Kerim'in gönderiliş amacı arasında nedensel ilişkiler kurar **(E3.1)**. Bu süreçte düşün-eşleş-paylaş tekniği kullanılır **(SDB2.2, D14.1)**. Kur'an-ı Kerim'in temel amacının insanları doğru yola iletmek olduğu; ahlak, ibadet ve muamelata dair öğretilerinin bu amaca hizmet ettiği vurgulanır. Bu bağlamda Hz. Şuayb kıssasından yararlanılabilir. Kur'an-ı Kerim'deki emir ve yasaklarla ilgili bazı ayetler (Ahzab suresi 70. ayet, Hucurat suresi 11. ayet, İsra suresi 23-24 ve 32. ayetler, Maide suresi 6 ve 90. ayetler, Bakara suresi 183. ayet, Hac suresi 27-28 ve 77. ayetler) açıklanır. Bu ayetlerin insana sorumluluk yüklediğine dikkat çekilir. Öğrencilerden emir ve yasaklarla ilgili benzer ayetler bulup konularına göre sınıflandırmaları ve bu ayetlerin Kur'an-ı Kerim'in gönderiliş amacıyla ilişkisini açıklamaları istenir **(E3.7)**. Öğrenciler ön bilgilerinden yararlanarak insanın özellikleriyle Kur'an-ı Kerim'in gönderiliş amacı arasında uyumlu bir bütün oluşturur. Bu süreçte kartopu (piramit) tekniği kullanılabilir. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında öğrencilerden deneme yazmaları istenebilir.

KAK-II 1.3

Kur'an-ı Kerim'in yalnızca okunmakla kalmaması, aynı zamanda içeriğinin anlaşılması ve günlük yaşantımıza yön verecek şekilde uygulanması gerektiği ifade edilir. Kur'an-ı Kerim'in anlaşılmasında meallerle birlikte tefsirlerden yararlanmanın önemine değinilir. Öğrencilerden Kur'an-ı Kerim'in, insanlığa doğru yolu gösteren bir hidayet kaynağı olduğuna dair ayet mealleri bulmaları istenebilir **(E1.6)**. Kur'an-ı Kerim'in, bireyin hayatındaki yönlendirici etkileri üzerinde durulur ve insanları doğruluğa, adalete, merhamete, sabretmeye, alçakgönüllülüğe ve güzel ahlaka yönlendirdiği açıklanır **(D1.3, D10.2)**. Kur'an-ı Kerim'in anlaşılmasının bireyin duygu, düşünce ve davranışlarına etkisi örnek ayetlerle ele alınır. Kur'an-ı Kerim'in anlaşılmasıyla bireyde oluşabilecek değişimler (ahlaki tutarlılık, öz denetim, sabır, empati, adalet anlayışı) açıklanır. Ayrıca İslam Tarihi'nden Kur'an-ı Kerim'i anlayarak yaşayan örnek şahsiyetlerden ve günümüzde Kur'an-ı Kerim'e yönelerek yaşadığı değişen bireylerden örnekler verilir. Örnek olay tekniği bu süreçte kullanılabilir **(E1.2)**. Öğrencilerden kendilerini en çok etkileyen ayetlerden birinin hayatlarındaki yansımalarını paylaşmaları istenebilir. Bu süreçte çabuk yaz tekniği kullanılabilir. Öğrencilerin, Kur'an-ı Kerim'in insan hayatındaki yeri üzerine düşünmeleri, bireysel yorum yapmaları ve bunları sözlü ya da yazılı olarak ifade etmeleri istenebilir. Bu süreçte tereyağı ekmek tekniği kullanılabilir. Öğrencilerden performans görevi olarak "Kur'an-ı Kerim'i Anlamanın ve Ona Uygun Yaşamamanın Önemi" hakkında fanzin hazırlamaları istenebilir. Bu performans görevi bilgi toplama, inceleme, yorumlama, dil ve anlatım kurallarına uyma, tasarım yapma ve sunma ölçütlerine göre öz değerlendirme formu ve dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında açık uçlu sorular kullanılabilir.

KAK-II 1.4

Temel İslam bilimlerinin usullerine göre bir ayeti yorumlarken kullanılabilecek ölçütlere değinilir. Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından yayımlanan matbu ve dijital meallerden Yunus suresinin 57. ayeti bulunur. Bu ayeti yorumlama konusunda nüzul sebebi, Kur'an-ı Kerim'in bütünlüğü ve ayetin bağlamına dikkat etmek gibi ölçütler seçilir. Bu süreçte konuşma hal-kası tekniği kullanılır **(D10.3)**. Belirlenen ölçütler çerçevesinde Yunus suresinin 57. ayeti incelenir. Öğrencilerden ayetin mesajını bağlamından koparmadan kendi cümleleriyle ifade etmeleri istenir **(SDB2.1)**. Bu süreçte RAFT tekniği kullanılır. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında 3-2-1 kartı kullanılabilir.

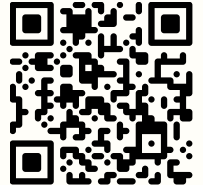
FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Kur'an-ı Kerim'in indirildiği ortam, gönderiliş amacı ve ona uygun yaşamanın önemi konularında öğrenci Kur'an-ı Kerim'in indirildiği dönemdeki Arap toplumunun inançlarını, sosyal yapısını ve değerlerini araştırmaya yönlendirilebilir. Bu süreçte öğrenciden kütüphane ya da genel ağdan yararlanarak bilgi toplaması, ayet örnekleriyle Kur'an-ı Kerim'in gönderiliş amacını ilişkilendirmesi ve elde ettiği bilgileri kısa bir sunum ya da makale şeklinde paylaşması istenebilir. Bu sayede öğrencinin konuya yönelik derinlemesine düşünmesi ve bilgisini zenginleştirilmesi sağlanır.

Destekleme Kur'an-ı Kerim'in indirildiği ortam, gönderiliş amacı ve ona uygun yaşamanın önemi konularında öğrencinin seviyesine uygun kısa metinler, ayet örnekleri veya görseller sunulabilir. Öğrenciye "Kur'an-ı Kerim hangi dönemde indirilmiştir?" ve "Kur'an-ı Kerim'e uygun yaşamak bize ne kazandırır?" gibi sorular sorularak cevaplarını çizim, yazı veya sözlü anlatımlarla ifade etmesi istenebilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: KUR'AN-I KERİM'DE PEYGAMBER İNANCI

Bu temada öğrencilerden nübüvvet inancını özetleyebilmeleri, peygamberlerin toplumsal dönüşümdeki rolünü yorumlayabilmeleri ve Ahzab suresinin 45-46. ayetlerini tahlil edebilmeleri beklenmektedir.

DERS SAATİ 18

ALAN BECERİLERİ DAB1. Temel Kaynakları Kullanma (DAB1.1. Kur'an-ı Kerim Meallerine Başvurma), DAB3. Tahkik (DAB3.4. Dinî Metinleri Tahlil Etme), DAB2. Dinî Kaynakları Tetkik (KB2.3. Özetleme)

KAVRAMSAL BECERİLER KB2.14. Yorumlama

EĞİLİMLER E3.3. Yaratıcılık, E3.7. Sistematiiklik

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

Değerler D1. Adalet, D9. Merhamet, D11. Özgürlük, D15. Sevgi, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER Kelam, Peygamberimizin Hayatı

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER DAB1. Temel Kaynakları Kullanma (DAB1.2. Hadis Kaynaklarına Başvurma)

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KAK-II 2.1. Nübüvvet inancını özetleyebilme

- a) Nübüvvet ile ilgili bilgileri çözümler.
- b) Nübüvvet ile ilgili bilgileri sınıflandırır.
- c) Nübüvvet inancının önemini kendi cümleleri ile ifade eder.

KAK-II 2.2. Peygamberlerin toplumsal dönüşümdeki rolünü yorumlayabilme

- a) Peygamberlerin toplumsal dönüşümdeki rolünü inceler.
- b) Peygamberlerin toplumsal dönüşümdeki rolünü kendisi için anlamlı hâle getirir.
- c) Peygamberlerin toplumsal dönüşümdeki rolünü nesnel ve doğru bir şekilde ifade eder.

KAK-II 2.3. Hz. Muhammed (sav) ile ilgili Kur'an-ı Kerim meallerine başvurabilme

- a) Hz. Muhammed'i (sav) anlatan ayetlerin meallerini bulur.
- b) Ayetlerde geçen konu ve kavramları belirler.
- c) Ayetleri içeriklerine göre sınıflandırır.
- ç) Ayetlerin meallerinden konuyla ilgili çıkarım yapar.
- d) Ayetlerden yaptığı çıkarımlara günlük hayatında yer verir.

KAK-II 2.4. Ahzab suresinin 45-46. ayetlerini tahlil edebilme

- a) Temel İslam bilimlerinin usullerine göre Ahzab suresinin 45-46. ayetlerini incelerken yararlanılacak ilke ve ölçütleri belirler.
- b) Ahzab suresinin 45-46 ayetindeki kavram/değer/hüküm/görüşleri tespit eder.
- c) Ahzab suresinin 45-46. ayetlerinde tespit ettiği kavram/değer/hüküm/görüşleri farklı tefsirlerle karşılaştırır.
- ç) Ahzab suresinin 45-46. ayetlerinden çıkardığı sonuçları değerlendirir.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Nübüvvetin Önemi

Peygamberlerin Toplumsal Dönüşümdeki Rolü

Kur'an-ı Kerim'de Hz. Muhammed (sav)

Ayetlerden Mesajlar: Ahzab Suresi 45-46. Ayetler

Anahtar Kavramlar

beşir, nezir, nübüvvet

ÖĞRENME KANITLARI (ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME)

Bu temanın ölçme ve değerlendirme sürecinde açık uçlu soru, tanılayıcı dallanmış ağaç, çalışma yaprağı, çıkış kartı, zihin haritası, bilgi grafiği gibi ölçme araçları kullanılabilir. Öğrencilerden performans görevi olarak "Cahiliyeden Asrısaadete" konulu konferans metni yazmaları istenebilir. Bu performans görevi konuyu araştırma, kaynak kullanma, metnin konuyu kapsamı, dil ve anlatım kurallarına uygunluk ve özgünlük ölçütlerine göre öz değerlendirme ve dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Sonuç değerlendirmede performans görevlerine yer verilebileceği gibi yazılı yoklamalar da kullanılabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Peygamberlerin Allah'ın (cc) elçileri olduğunu ve insanlara doğru yolu gösterdiğini öğrencilerin bildikleri kabul edilir. Peygamberlerin toplumda değişim sağladığını ve Kur'an-ı Kerim'de Hz. Muhammed'in (sav) örnek bir şahsiyet olarak tanıtıldığını bildikleri varsayılır.

Ön Değerlendirme Süreci

- “Nübüvvet hakkında neler biliyorsunuz?” sorusu yöneltilerek öğrencilerin hazır bulunuşlukları tespit edilebilir.
- “Hz. Peygamber günümüzde yaşasaydı toplumun öncelikle hangi sorunlarına çözüm getirdi? Neden?” sorusu ile öğrencilerin konuya dikkatleri çekilebilir.
- “Kur’an-ı Kerim’de Peygamberimiz nasıl tanıtılıyor olabilir?”, “Hz. Muhammed’i sadece tarihsel bir şahsiyet mi, yoksa tüm zamanlara örnek bir model olarak mı görüyoruz?” “Bir insanı tanımanın en güvenilir yolu nedir?” soruları yöneltilerek beyin fırtınası yapılabilir.

Köprü Kurma

Tarih boyunca peygamberlerin yalnızca dini tebliğ eden kişiler değil, aynı zamanda toplumsal dönüşümde aktif rol oynayan önderler olduğu vurgulanarak öğrencilerin konuyla ilişki kurmaları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme**Uygulamaları****KAK-II 2.1**

İslam’ın temel kaynaklarından hareketle “nübüvvet” kavramı hakkında açıklamalarda bulunulur. Bu bağlamda peygamberlere imanın inanç esaslarından biri olduğuna, peygamberliğin gerekliliğine, peygamberlerin gönderiliş amaçlarına, peygamberlerin sıfatlarına ve Kur’an-ı Kerim’de ismi geçen peygamberlere yer verilir. Öğrencilerden nübüvvet hakkındaki ayet ve hadisîşeriflerde yer alan bilgileri çözümlemeleri istenir (**DAB1.2**). Ardından ilgili ayet ve hadisîşerifleri konularına göre sınıflandırmaları sağlanır. Bu süreçte eşleştirme tekniği kullanılabilir (**E3.7**). Öğrencilere nübüvvet inancının önemini kendi cümleleri ile aktarma fırsatı verilir (**OB1, D11.2**). Öğrenciler bağlamdan kopmadan özgün bir bakış açısıyla kavramların anlamına ilişkin mesajlar çıkarır. Bu süreçte öğrencilerden öğrenme günlüğü yazmaları istenebilir. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında çalışma yaprağı veya açık uçlu sorular kullanılabilir.

KAK-II 2.2

Öğrenciler, Hz. Muhammed’in (sav) yaşadığı toplumun yanı sıra diğer bazı peygamberlerin gönderildiği toplumların dinî, sosyal, kültürel ve ekonomik yönlerini inceler. (**OB5**). Onların peygamberlik sürecinde ortaya koyduğu mücadelelere, Allah’ın (cc) bu süreçte peygamberlere verdiği destek ve mucizelere değinilir (**D16.3**). Allah’ın (cc) yardımıyla peygamberlerin, toplumu nasıl değiştirdiğine dikkat çekilir. Toplumsal değişim sürecinde; adalet, cesaret, eşitlik, kararlılık, merhamet, müsamaha gibi değerlerin önemi vurgulanır (**D1.3**). Öğrencilerden günümüzdeki bir toplumsal sorunu çözmeye çalışmaları istenir (**E3.3**). Böylelikle peygamberlerin toplumsal hayattaki rolünü anlamaları sağlanır. Bu süreçte drama tekniği kullanılabilir. Öğrencilere “Rol model alınacak bir liderden yoksun toplumların olumlu yönde büyük dönüşümler gerçekleştirmesi mümkün müdür?” sorusu yöneltir. Tartışma tekniği ile peygamberlerin toplumsal dönüşümdeki etkisi tarihsel örneklerden yararlanılarak ortaya konur. Peygamberlerin toplumsal dönüşümdeki rolünün önemini nesnel ve doğru bir şekilde öğrencilerin ifade etmeleri sağlanır (**SDB2.1**). Öğrencilerden performans görevi olarak “Cahiliyeden Asrısaaadete” konulu konferans metni yazmaları istenebilir. Bu performans görevi konuyu araştırma, kaynak kullanma, metnin konuyu kapsamaması, dil ve anlatım kurallarına uygunluk ve özgünlük ölçütlerine göre öz değerlendirme ve dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında öğrencilerden peygamberlerin bireysel ve toplumsal değişimdeki rollerini gösteren zihin haritası hazırlamaları istenebilir.

KAK-II 2.3

Hız. Muhammed'i (sav) tanıma, onun hayatını ve ahlakını doğru anlama hususunda Kur'an-ı Kerim ve sünnetin temel kaynak olduğuna dikkat çekilir. Öğrencilerden Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından yayımlanan meallerden Hız. Muhammed'in (sav) özelliklerini konu alan ayetlerin meallerini bulmaları istenir. Öğrencilerden grup çalışmasıyla, ayetlerde geçen konuları ve kavramları belirlemeleri istenir (**SDB2.2**). Bu çalışma sırasında renkli etiketleme veya kavram haritası kullanılabilir. Ayet meallerinden hareketle, Hız. Muhammed'in (sav) hangi özelliklerinin ön plana çıkarıldığına değinilir. Bu bağlamda Hız. Muhammed'in (sav) sevgi ve rahmet peygamberi olduğundan bahsedilir (**D9.2, D15.4**). Öğrencilerin, Hız. Muhammed'i (sav) anlatan ayetlerdeki ifadelerden ne anladığını, bu ayetlerin Peygamberimiz (sav) hakkında kendisine ne söylediğini ve bu bilgilerin günümüzde nasıl anlaşılması gerektiğini yazılı ya da sözlü olarak ifade etmeleri sağlanır. Bu süreçte konuşma halkası tekniği kullanılabilir (**SDB2.1**). Bu sürecin sonunda öğrencilerden bir öğrenme günlüğü oluşturmaları istenir. Günlükte; ayetlerden öğrendiklerini, bu bilgilerin kendilerini nasıl etkilediğini ve hangi davranışlarında bu çıkarımlara yer vereceklerini ifade etmeleri beklenir. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında bilgi kartları kullanılabilir.

KAK-II 2.4

Öğrenciler, Diyanet İşleri Başkanlığının yayımladığı matbu ve dijital meallerden Ahzab suresinin 45-46. ayetlerini inceler (**OB2**). Ayeti yorumlarken dikkate alınabilecek ilke ve ölçütler öğretmen rehberliğinde belirlenir. Bu süreçte bilgi kartları kullanılabilir. Öğrenciler ayette yer alan temel kavram/değer/hüküm/görüşleri belirler. Belirlenen kavramlar hakkında bilgi verilir. Bu bağlamda peygamberlik vazifesinin temel işlevleri tartışılır. Bu süreçte beyin fırtınası tekniği kullanılabilir. Öğrenciler ayetin içerdiği mesajları ve kavramları kendi cümleleriyle ifade eder (**OB1, D11.2**). Öğrenciler, Ahzab suresinin 45-46. ayetlerine dair yaptıkları tespitleri güvenilir tefsir kaynaklarıyla karşılaştırır. Öğrencilerden ayetlerin içeriğini kendi hayatlarıyla karşılaştırarak örnekler vermeleri istenir. Bu süreçte öğrenme günlüğü kullanılabilir. Bir ayete ilişkin tefsirlerde benzer açıklamalar olmakla birlikte bazı küçük farklılıklar bulunabileceğine değinilir. Öğrenciler, ayette yer alan kavram/değer/hüküm/görüşleri değerlendirir ve bunların günümüzde bir müminin sorumluluğuyla nasıl ilişkilendirileceğini ifade eder. Bu süreçte öğrenme günlüğü kullanılabilir. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında açık uçlu sorular kullanılabilir.

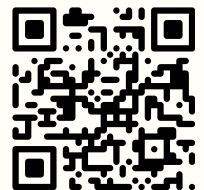
FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrenci peygamberlerin toplumsal dönüşümdeki etkilerini tarihsel örneklerle inceler ve Kur'an-ı Kerim'de Hız. Muhammed'i (sav) anlatan ayetlerden analiz eder. Ayrıca "Nübüvvetin Günümüz Toplumuna Etkileri" veya "Kur'an-ı Kerim'deki Peygamber Anlatılarının Bireysel Hayata Yansımaları" gibi temalar üzerinde makale, sunum veya proje hazırlar.

Destekleme Nübüvvetin önemi, peygamberlerin toplumsal dönüşümdeki rolü ve Kur'an-ı Kerim'de Hız. Muhammed (sav) konuları, kısa metinlerle, görsellerle ve basit soru-cevap etkinlikleriyle anlatılır. Öğrenciye "Peygamberler neden gönderilmiştir?", "Topluma nasıl yardımcı olurlar?", "Kur'an-ı Kerim'de Hız. Muhammed (sav) nasıl tanıtılır?" gibi sorular yöneltilir. Kavram eşleştirme, cümle tamamlama ve kısa tartışmalarla öğrencinin konuya ilgisinin artması ve konuyu anlaması sağlanır.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: KUR'AN-I KERİM'DE TOPLUM

Bu temada öğrencilerden toplumu oluşturan unsurları sentezleyebilmeleri, toplumu ayakta tutan ilkeleri çözümleyebilmeleri ve İsrâ suresinin 23. ayetini tahlil edebilmeleri beklenmektedir.

DERS SAATİ 16

ALAN BECERİLERİ DAB3. Tahkik (DAB3.4. Dinî Metinleri Tahlil Etme)

KAVRAMSAL BECERİLER KB2.20. Sentezleme, KB2.4. Çözümleme, KB2.8. Sorgulama

EĞİLİMLER E2.5. Oyunseverlik, E3.1. Muhakeme, E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB1.3. Kendine Uyarılama (Öz Yansıtma), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

Değerler D2. Aile Bütünlüğü, D11. Özgürlük, D20. Yardımseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER

Hadis, Tefsir

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER

DAB1. Temel Kaynakları Kullanma (DAB1.1. Kur'an-ı Kerim Meallerine Başvurma)

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KAK-II 3.1. Toplumu oluşturan unsurları sentezleyebilme

- a) Toplumu oluşturan unsurları belirler.
- b) Toplumu oluşturan unsurlar arasında ilişki kurar.
- c) Toplumu oluşturan unsurları birleştirerek özgün bir bütün oluşturur.

KAK-II 3.2. Toplumu ayakta tutan ilkeleri çözümleyebilme

- a) Toplumu ayakta tutan ilkeleri belirler.
- b) Toplumu ayakta tutan ilkeler arasındaki ilişkileri belirler.

KAK-II 3.3. İdeal toplumun (vasat ümmet) nasıl olması gerektiğini sorgulayabilme

- a) Vasat ümmet konusunu tanımlar.
- b) Vasat ümmet hakkında sorular sorar.
- c) Vasat ümmet hakkında bilgi toplar.
- ç) Vasat ümmet hakkında topladığı bilgilerin doğruluğunu değerlendirir.
- d) Toplanan bilgilerin doğruluğunu değerlendirerek çıkarım yapar.

KAK-II 3.4. İsra suresinin 23. ayetini tahlil edebilme

- a) Temel İslam bilimlerinin usullerine göre İsra suresinin 23. ayetini incelerken yararlanılacak ilke ve ölçütleri belirler.
- b) İsra suresinin 23. ayetindeki kavram/değer/hüküm/görüşleri tespit eder.
- c) İsra suresinin 23. ayetinde tespit ettiği kavram/değer/hüküm/görüşleri konuyla ilgili diğer ayetlerle karşılaştırır.
- ç) İsra suresinin 23. ayetinden çıkardığı sonuçları değerlendirir.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Toplumu Oluşturan Unsurlar
Toplumu Ayakta Tutan İlkeler
İdeal Toplum: Vasat Ümmet
Ayetlerden Mesajlar: İsra Suresi 23. Ayet

Anahtar Kavramlar aile, birey, toplum, vasat ümmet

ÖĞRENME KANITLARI (ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME)

Bu temanın ölçme ve değerlendirme sürecinde açık uçlu soru, kavram haritaları, zihin haritaları, balık kılıcı diyagramı, tezkir metni hazırlama, gazete yazısı çıkarma, küçürek hikâye yazma gibi ölçme araçları kullanılabilir. Öğrencilerden performans görevi olarak "Vasat Ümmet" konusuyla ilgili poster/broşür/afiş hazırlama istenebilir. Bu performans görevi bilgi toplama, kapsayıcılık, mesajın netliği, sunum ölçütlerine göre öz değerlendirme formu ve dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Sonuç değerlendirmede performans görevlerine yer verilebileceği gibi yazılı yoklamalar da kullanılabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin toplumun farklı bireylerden ve gruplardan oluştuğunu, toplumun birlik ve dayanışma gibi ilkelerle ayakta kaldığını bildikleri kabul edilir.

Ön Değerlendirme Süreci

- “Bir toplumu oluşturan unsurlar neler olabilir? Bu unsurların birbirleriyle ilişkisi nasıl olmalıdır?” sorularıyla öğrencilerin ön bilgileri yoklanabilir.
- “Bir toplumun sağlıklı bir şekilde varlığını sürdürebilmesi için hangi temel ilkelere ihtiyaç vardır? Bu ilkeler olmazsa toplumda ne gibi sorunlar ortaya çıkabilir?” sorularıyla öğrencilerin konuya dair ön bilgileri tespit edilebilir. Öğrencilerden beyin fırtınası yapmaları istenebilir.
- “Vasat ümmet kavramı size ne ifade ediyor? Sizce bir toplumun ‘ideal’ olarak nitelendirilmesi için hangi özelliklere sahip olması gerekir?” sorularına örneklerle cevap vermeleri istenebilir.

Köprü Kurma

Kur'an-ı Kerim'in topluma yönelik ilkelerinin hayata yansıtılması durumunda yaşanan sorunların azalabileceği vurgulanabilir. Öğrencilere “Çevrenizde gözlemlediğiniz toplumsal sorunlar nelerdir? Bu sorunlara Kur'an-ı Kerim'in getirdiği ilkelerden yararlanılarak nasıl çözümler bulunabilir?” soruları yöneltilerek öğrencilerin konuyu kendi hayatlarından örneklerle ilişkilendirmesi ve konuyla ilişki kurması sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme**Uygulamaları****KAK-II 3.1**

Kur'an-ı Kerim ve sünnetten yararlanılarak toplumu oluşturan unsurlar belirlenir. Bireyin hayatında sevgi, saygı, sorumluluk gibi değerlerin önemine değinilir. Bu değerlerin kazanılması ve sosyal hayata aktarılmasında ailenin rolü ve önemi açıklanır (**D2.1**). Aile, komşuluk ve toplum ile ilgili ayetlerden hareketle Kur'an-ı Kerim'in toplumsal hayata bakışı açıklanır. Öğrencilerin toplumu oluşturan unsurların sosyal hayattaki işlevini açıklaması ve bu unsurlar arasında ilişki kurması sağlanır. Bu süreçte rol kartları dağıtılarak grup çalışması etkinliği yaptırılabilir (**E2.5, SDB2.1**). “Toplumu oluşturan unsurlardan biri zayıflarsa ya da yok olursa ne olur?” sorusu öğrencilere yöneltilir. Bu süreçte altı şapkalı düşünme tekniği kullanılabilir. Öğrenciler konu üzerine yaptıkları tartışmalardan hareketle toplumu oluşturan unsurları birleştirerek özgün bir bütün oluştur. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında öğrencilerden küçürek hikâye yazmaları istenebilir.

KAK-II 3.2

Nahl suresi 90. ayet, Nisa suresi 58. ayet, Hucurat suresi 10. ayet başta olmak üzere toplumsal hayatla ilgili ayetler listelenir. Öğrencilerden bu ayetleri incelemeleri ve ayetlerden hareketle toplumu ayakta tutan ilkeleri belirlemeleri istenir (**E3.1, D20.2**). Kur'an-ı Kerim'de vurgulanan toplumsal ilkelerden bahsedilir. “Adalet olmadan emanet ilkesinin hayata yansıtılması mümkün müdür?”, “Merhamet ile dayanışma arasında nasıl bir ilişki vardır?” gibi sorular yardımıyla öğrencilerin toplumu ayakta tutan ilkeler arasındaki ilişkileri belirlemeleri istenir. Öğrenciler ulaştıkları sonuçları arkadaşları ile paylaşır. Bu süreçte grup çalışması (düşün-eşleş-paylaş) tekniğinden yararlanılır (**SDB2.2**). Kur'an-ı Kerim'in, insanları sadece bireysel anlamda değil, toplumsal anlamda da inşa etmeyi hedeflediği vurgulanır. Bu inşayı adalet, emanet, doğruluk, yardımlaşma gibi ilkeler aracılığıyla gerçekleştirdiğinden bahsedilir. Kur'an-ı Kerim'in ortaya koyduğu toplumsal ilkelerin bütünlük arz ettiği vurgulanır. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında zihin haritaları kullanılabilir.

KAK-II 3.3

Öğrencilere Kur'an-ı Kerim'de geçen "vasat ümmet" ifadesi açıklanır. Vasat ümmetin dengeli, adaletli, ölçülü ve örnek bir toplum olduğu ifade edilir. Öğrencilerden vasat ümmet kavramını kendi cümleleriyle tanımlamaları istenir **(SDB2.1)**. Öğrencilerden vasat ümmetin özellikleri, görevleri ve günümüzde bu kavrama uygun yaşamının yolları ile ilgili sorular üretmeleri istenir **(E3.8)**. Soru örnekleri sınıf ortamında paylaşılır ve birlikte değerlendirilir. Bu süreçte soru kutusu, tersine soru tekniği veya Sokratik yöntem kullanılabilir. Öğrencilerden özellikle Bakara suresinin 143. ayeti başta olmak üzere vasat ümmet hakkındaki ayetleri incelemeleri ve bu ayetlerle ilgili tefsirlerden bilgi toplamaları istenir. Ayrıca siyer ve hadis kaynaklarından Hz. Peygamber'in vasat ümmet anlayışını yansıtan uygulamalarını araştırmaları beklenir. Öğrenciler edindikleri bilgileri farklı formatlarda (sunum, poster, dijital defter) kaydeder. Öğrenciler edindikleri bilgileri güvenilir kaynaklara göre kontrol eder **(OB1)**. Öğretmen, bu kaynakların güvenilirliğini değerlendirmede öğrencilere rehberlik eder. Öğrenciler, topladıkları bilgileri değerlendirerek ideal bir toplumun hangi özelliklere sahip olması gerektiği konusunda çıkarımlarda bulunur **(SDB2.2)**. Bu çıkarımlar tartışılır ve vasat ümmetin günümüz toplumuna nasıl örneklik edebileceğini anlatan bir "çıkış kartı" hazırlanır. Bu süreçte grup tartışması tekniğinden yararlanılır. Öğrencilerden performans görevi olarak "Vasat Ümmet" konusuyla ilgili poster/broşür/afiş hazırlama istenebilir. Bu performans görevi bilgi toplama, kapsayıcılık, mesajın netliği ve sunum ölçütlerine göre öz değerlendirme formu ve dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında açık uçlu sorular kullanılabilir.

KAK-II 3.4

Öğrenciler, Diyanet İşleri Başkanlığının yayımladığı matbu ve dijital meallerden İsrâ suresinin 23. ayetini inceler **(DAB1.1, OB2)**. Ayeti yorumlarken dikkate alınabilecek ilke ve ölçütler öğretmen rehberliğinde belirlenir. Bu süreçte bilgi kartları kullanılabilir. Öğrenciler ayette yer alan temel kavram/değer/hüküm/görüşleri belirler. Belirlenen kavramlar hakkında bilgi verilir. Bu bağlamda ayette vurgulanan dinî ve ahlaki değerlere değinilir. Öğrenciler ayetin içerdiği kavram/değer/hüküm/görüşleri kendi cümleleriyle ifade eder **(D11.2)**. Bu süreçte öğrencilerden kısa metin yazmaları istenebilir. Belirlenen ölçütler doğrultusunda İsrâ suresinin 23. ayetine dair tespit ettiği kavram/değer/hüküm/görüşleri Ahkaf suresinin 15-17. ayetleriyle karşılaştırır. Ayetteki emir ve değerlerin diğer ayetler veya hadisîşeriflerle olan bütünlüğüne değinilir. Öğrencilerden ayetin içeriğini kendi hayatlarıyla karşılaştırarak örnekler vermeleri istenir **(SDB1.3)**. Bu süreçte öğrenme günlüğü kullanılabilir **(SDB1.2)**. Öğrenciler, ayette yer alan kavram/değer/hüküm/görüşleri değerlendirir ve bunların sosyal hayatla ilişkisini açıklar. Bu süreçte panel vb. tartışma teknikleri kullanılabilir. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında açık uçlu sorular kullanılabilir.

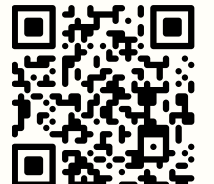
FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrenciden toplumun yapı taşlarını ve dayanışma ilkelerini detaylı araştırması, İslam'daki vasat ümmet kavramını Kur'an-ı Kerim ve sünnetten yararlanarak incelemesi beklenir. Öğrenci bu konuları tarihsel ve güncel örneklerle karşılaştırarak analiz eder, ideal toplumun özelliklerini tartışan yazılı ya da sözlü sunumlar hazırlar.

Destekleme Toplumu oluşturan unsurlar, toplumu ayakta tutan ilkeler ve ideal toplum olan vasat ümmet konuları, basit ve anlaşılır metinler, görseller ve somut örneklerle öğrenciye sunulur. Öğrenciye "Toplum kimlerden oluşur?" ve "Toplumu ayakta tutan değerler nelerdir?" gibi sorular yöneltilerek konular hakkında düşünmesi sağlanır.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: KUR'AN-I KERİM'DE AHİRET

Bu temada öğrencilerden ahiret ile ilgili konularda Kur'an-ı Kerim meallerine başvurabilme-leri, dünya ve ahiret hayatı hakkında mukayese yapabilmeleri ve Enam suresinin 32. ayeti-ni yorumlayabilmeleri beklenmektedir.

DERS SAATİ 18

ALAN BECERİLERİ DAB1. Temel Kaynakları Kullanma (DAB1.1. Kur'an-ı Kerim Meallerine Başvurma), DAB3. Tahkik (DAB3.3. Dinî Metinleri Yorumlama), DAB5. Dinî Delillere Başvurma (DAB5.2. Mu-kayese Yapma)

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E3.1. Muhakeme, E3.7. Sistematiçlik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.3. Kendine Uyarlama (Öz Yansıtma), SDB2.1. İş Birliğı

Değerler D17. Tasarruf

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Akait

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.10. Çıkarım Yapma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KAK-II 4.1. Ahiret ile ilgili konularda Kur'an-ı Kerim meallerine başvurabilme

- a) Ahiret ile ilgili konuları anlatan ayetlerin meallerini bulur.
- b) Ayetlerde geçen konu ve kavramları belirler.
- c) Ayetleri içeriklerine göre sınıflandırır.
- ç) Ayetlerin meallerinden konuyla ilgili çıkarım yapar.
- d) Ayetlerden yaptığı çıkarımlara günlük hayatında yer verir.

KAK-II 4.2. Dünya ve ahiret hayatı hakkında mukayese yapabilme

- a) Dünya ve ahiret hayatına ilişkin özellikleri belirler.
- b) Belirlenen özelliklere ait benzerlikleri ortaya koyar.
- c) Belirlenen özelliklere ait farklılıkları ortaya koyar.
- ç) Belirlenen özellikler arasında ilişki kurar.
- d) Ortaya konulan benzerlik ve farklılıklara dayalı olarak çıkarım yapar.

KAK-II 4.3. Enam suresinin 32. ayetini yorumlayabilme

- a) Temel İslam bilimlerinin usullerine göre Enam suresinin 32. ayetini yorumlama konusunda yararlanabileceği ilke ve ölçütleri belirler.
- b) Belirlenen ilke ve usuller çerçevesinde Enam suresinin 32. ayetini inceler.
- c) Enam suresinin 32. ayetinin içeriğini bağlamı içinde kendi cümleleri ile ifade eder.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Sonsuz Âlem Ahiret
Dünya-Ahiret İlişkisi
Ayetlerden Mesajlar: Enam Suresi 32. Ayet

Anahtar Kavramlar

ahiret, dünya, kıyamet

ÖĞRENME KANITLARI (ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME)

Bu temanın ölçme ve değerlendirme sürecinde açık uçlu soru, tanılayıcı dallanmış ağaç, değerlendirme metni, 3-2-1 kartı gibi ölçme araçları kullanılabilir. Öğrencilerden performans görevi olarak "Dünya ve Ahiret Dengesi" konusunda köşe yazısı yazmaları istenebilir. Bu performans görevi bilgiyi kullanma, dil ve anlatım kurallarına uygunluk, kaynak kullanma, metnin kapsam geçerliliği ölçütlerine göre öz değerlendirme formu ve dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Sonuç değerlendirmede performans görevlerine yer verilebileceği gibi yazılı yoklamalar da kullanılabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin ahiret hayatının varlığını ve ahiretin sonsuz bir hayat alanı olduğunu bildikleri, dünya hayatı ile ahiret hayatı arasındaki ilişkiye dair genel bir düşünceye sahip oldukları varsayılır.

Ön Değerlendirme Süreci

- “Ahiret hayatı hakkında neler biliyorsunuz?” ve “Dünya ve ahiret hayatı arasında nasıl bir ilişki vardır?” soruları yöneltilecek öğrencilerin hazır bulunuşlukları tespit edilebilir.

Köprü Kurma

“Dünya ahiretin tarlasıdır.” ifadesi örneklerle açıklanarak gerçek hayatla ilişki kurulabilir.

Öğrenme-Öğretme**Uygulamaları****KAK-II 4.1**

İslam'da ahiret inancı ve ahiret hayatının aşamaları hakkında bilgi verilir. Kur'an-ı Kerim'de ahiretin çeşitli şekillerde isimlendirildiğine değinilir. Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından yayımlanan matbu ve dijital meallerden ahiret ile ilgili ayetler bulunarak incelenir **(OB2)**. Ayetlerde geçen şahıslara, konulara ve kavramlara yer verilir. Öğrencilerden ayetleri içeriklerine göre sınıflandırmaları istenir **(E3.7)**. Bu süreçte kavram haritaları kullanılabilir. Öğrenciler ayet meallerinden hareketle ahiret inancı ile ilgili çıkarımlarda bulunur **(KB2.10)**. Bu çıkarımlara kendi hayatından örnekler verir **(SDB1.3)**. Bu süreçte öğrenme günlüğü kullanılabilir. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında öğrencilerden 3-2-1 kartı hazırlamaları istenebilir.

KAK-II 4.2

Dünya ve ahiret hayatı ile ilgili metin, görsel veya video paylaşılır. Öğrencilerin paylaşılan materyalden hareketle dünya ve ahiret hayatının genel özelliklerini söylemeleri istenir **(E3.1, OB4)**. Dünya ve ahiret hayatı ile ilgili ayetler sınıf tahtasına yansıtılır/yazılır. Öğrencilerden ayetlerden hareketle dünya ve ahiret hayatının özelliklerini belirlemeleri istenir. Bu süreçte beyin fırtınası tekniği kullanılabilir. Dünya ve ahiret hayatı hakkında genel bilgiler verilir. Öğrencilerin, dünya ve ahiret hayatı hakkında ayetler bulmaları sağlanır. Öğrencilerden buldukları ayetlerde dünya ve ahiret hayatının benzer ve farklı yönlerini belirlemeleri istenir. Bu süreçte Venn şeması kullanılabilir **(E3.7)**. Dünya ve ahiret hayatının benzer ve farklı özelliklerine değinilir. Ahiret inancının bireyin davranışlarına etkisi vurgulanır. Öğrencilerden dünya ve ahiret hayatının özellikleri arasında ilişki kurmaları istenir. Bu süreçte eşleştirme tablosu kullanılabilir. Öğrencilerden dünya ve ahiret hayatı arasından benzerlik ve farklılıkları yorumlamaları istenir. Öğrencilerden performans görevi olarak “Dünya ve Ahiret Dengesi” konusunda köşe yazısı yazmaları istenebilir. Bu performans görevi bilgiyi kullanma, dil ve anlatım kurallarına uygunluk, kaynak kullanma, metnin kapsam geçerliliği ölçütlerine göre öz değerlendirme formu ve dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında öğrencilerden değerlendirme metni yazmaları istenebilir.

KAK-II 4.3

Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından yayımlanan matbu ve dijital meallerden Enam suresinin 32. ayeti bulunarak incelenir **(OB1)**. Ayette geçen şahıslara, konulara ve kavramlara yer verilir **(D17.2)**. Öğrencilerden ayetleri içeriklerine göre sınıflandırmaları istenir **(E3.7)**. Bu süreçte bilgi kartları kullanılabilir **(SDB2.1)**. Öğrenciler ayet meallerinden hareketle çıkarımlarda bulunur. Bu çıkarımlara kendi hayatından örnekler verir **(SDB1.3)**. Bu süreçte öğrenme günlüğü kullanılır. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarında açık uçlu sorular kullanılabilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrenciden ahiret hayatının anlamı ve dünya-ahiret ilişkisinin çeşitli yönlerini ayet ve hadisîşeriflerle derinlemesine incelemesi istenir. Bu konuları çeşitli açılardan analiz ederek, ahirete inanmanın birey ve toplum üzerindeki etkilerini tartışan makale, sunum ya da proje hazırlaması beklenir.

Destekleme Temada yer alan konular, öğrencinin anlayabileceği sade anlatımlarla işlenir. Görseller, basit hikâyeler ve kısa metinlerle ahiret kavramı tanıtılır. Öğrenciye “Ahiret nedir?”, “Dünya hayatı ile ahiret arasında nasıl bir bağ vardır?” gibi sorular sorularak düşünmesi sağlanır.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

